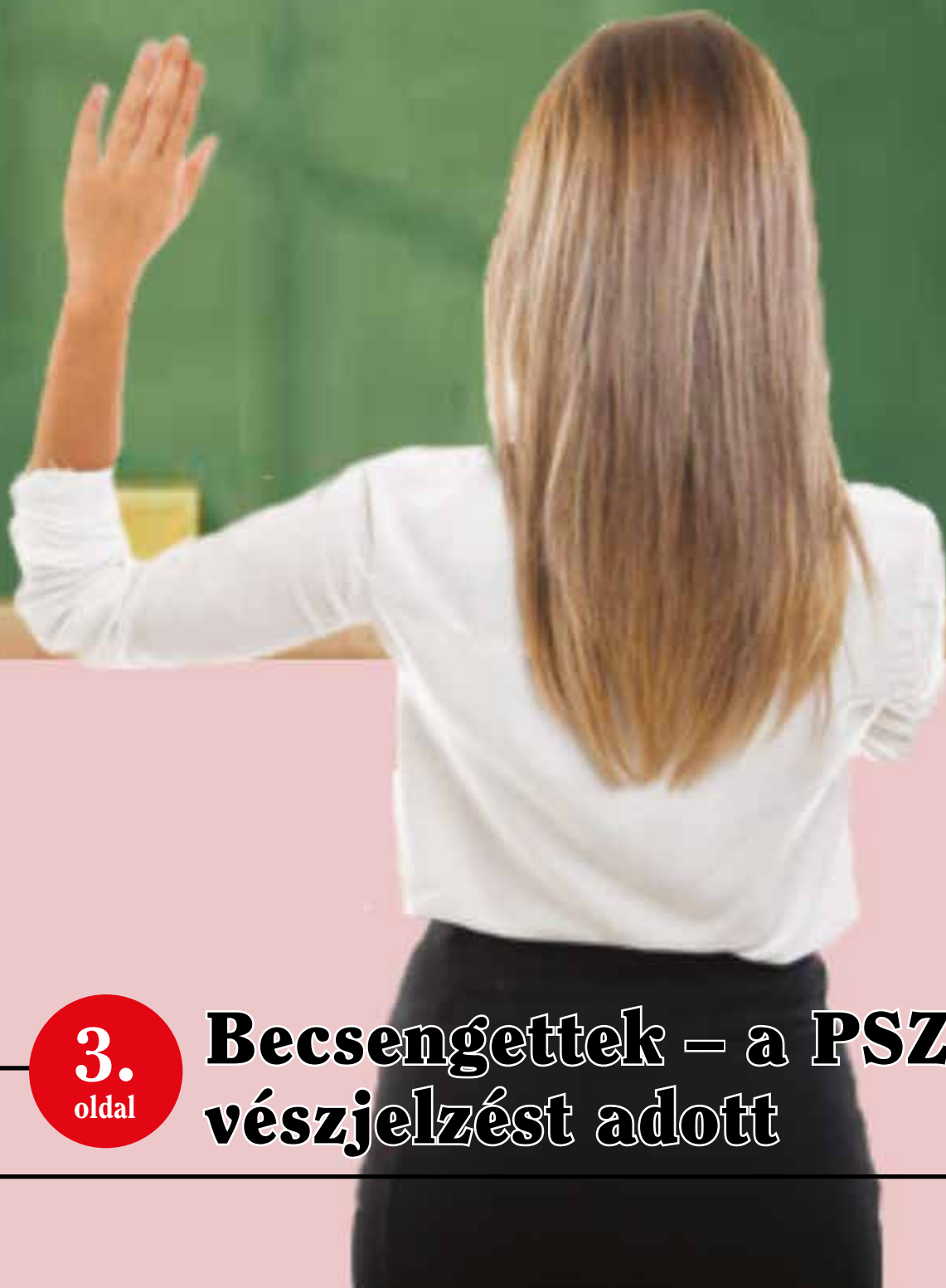

Pedagógusok Lapja

2023. AUGUSZTUS-SZEPTEMBER

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXIX. ÉVFOLYAM

3.
oldal

**Becsengettek – a PSZ
vészejelzést adott**

SZEPTEMBER

Nyugdíjas pedagógusokat hívnak vissza tanítani, tanárhallgatókat csábítanak a katedrára, képesítés nélküli pedagógusok, pedagógusasszisztensek, katonák, biológusok, fizikusok tanítanak az iskolákban, a takarítók felügyelik a gyerekeket – a kormány szerint nincs pedagógushiány. Nincs csoportbontás, nem indítanak szakköröket – a kormány szerint nincs pedagógushiány. A pedagógusok szeptember második felében döntenek arról, hogy a hiányt elfedő passzusokat tartalmazó jogszabály, a köznyelven „státusz törvény” által felkínált jogállásváltást a számos nehezítéssel elfogadják-e. A tanév októberig egészen biztos, hogy nem tud „rendben” elindulni, hiszen az iskolák csak ideiglenes órarendet tudtak összeállítani. Vagyis óriási a káosz. Tudjuk, bár a számháború folyik a kormány és a szakszervezet között, ha csak kevesen mondanak nemet az új helyzetre, akkor is hiányoznak 16 ezren a közoktatásból. Azt a PSZ már évek óta tudja és jelezte is, hogy egyre nagyobb lesz a baj, de a felelősök nem tettek semmit. És most is csak rosszat lépnek, eredményességet remélni a törvényben foglaltaktól nem lehet. A közoktatás rendszerének egész reformjával (amely idegen a jelen kormánytól), széles körben megvitatott szakmai változtatásokkal és a bérek rendezésével együtt lehetne sok év alatt egy 21. századi közoktatás alapjait megteremteni. Álomszerű bérigérek vannak, amiknek a töredékére sincs fedezet a 2024-es költségvetésben. Az állam és a gyerekek is csak a pedagógusokban bízhatnak. Azokban, akik ilyen feltételek mellett is maradnak. De ha maradnak, beletördnek helyzetükbe, akkor egészen biztos, hogy nem indulnak el a jobb közoktatáshoz szükséges változások.

Tartalom

SZEPTEMBER.....	2
Becsengettek – a PSZ vészjelzést adott.....	3
Civil tanévnyitó a Kossuth téren.....	3
Új pedagóguséletpálya-törvény.....	4
A törvény elfogadása a parlamentben – július 4.....	6
A bosszútörvény vitája bent – tiltakozás kint.....	6
Tüntetés Győrben a bosszútörvény és az akkumulátorgyár ellen.....	7
Balog Zoltán is aggódik az egyházi pedagógusok elvándorlása miatt.....	8
Jogszabálytervezetek nyár derekán.....	9
Megjelent a státusz törvény végrehajtási rendelete.....	9
A 2023/2024-es tanév rendje.....	10
Honvédelem tantárgy oktatása kezdődött szeptembertől.....	12
A pedagógusi munkát végző nyugdíjasok nyugdíjáról.....	12
Szakszervezeti tiltakozások – Továbbra is vonják le a tagdíjat!.....	13
A PSZ új alelnöke: Tóth Tünde.....	14
Most már mindenkinek ki kell lépnie a komfortzónájából.....	15
A PSZ XXXVI. kongresszusa elfogadta öt évre szóló programját.....	18
Esélyegyenlőség – és a kormány.....	19
A magyar diákok szövegértése minden várakozást alulmúlt.....	19
Folytatódik: Sztrájkbizottsági egyeztetés – 2023. június 19.....	20
Az AB megsemmisítette a PSZ két alelnökének népszavazási kezdeményezését.....	20
Gosztonyi Gábort a SZEf alelnökévé választották.....	21
Munkajogi kérdések és válaszok.....	22
Pedagógus, vigyázz! Csapda!.....	24

FIGYELEM!

A Pedagógusok Lapjában található linkek a lap pdf-formátumában érhetőek el.

Kedves Olvasóink! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre. *A szerkesztőség*

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgű kiküldésére. Adatai biztonságos fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatónkra. Adatvédelmi tájékoztatónkat/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Totyik Tamás elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Becsengettek – a PSZ vészjelzést adott

Becsengetés helyett megafon riasztása jelezte a tanévkezdést a Pedagógusok Szakszervezete augusztus 31-i tanévnyitó sajtótájékoztatóján. Az érdekvédők évek óta „kongatják a vészharangot” a közoktatás bajai miatt, de ez ma már nem elég. Miközben műkörmösnek, sírásónak vagy pénztárosnak mennek el a pedagógusok, addig nyugdíjból hívják vissza a korábbi kollégákat, de lesznek pedagógusi végzettség nélküli katonák, biológusok, fizikusok is a katedrán – így indította a tájékoztatót Gosztonyi Gábor alelnök. A státusztörvény rendelkezései, majd végrehajtási rendeletének kései megjelenése, a tanév rendjének késlekedése, az óriási pedagógushiány hatalmas káoszt okoz

most a tanév indulásakor, de a kompetenciamérés lehangoló eredménye, miszerint a nyolcadikos diákok 40 százaléka funkcionális analfabéta, azt mutatja, a probléma mélyebben gyökerezik, a gond sokkal nagyobb. Mindezért kizárólag a kormány a felelős. Hasonló helyzetben még „kipcsak” földön is lemondanak – jelentette ki Totyik Tamás, aki szerint itt az idő, hogy vészforgatókönyvet készítsenek.

A PSZ elnöke részletesen beszélt a pedagógushiányról. A legutóbbi kompetenciamérés szerint minden ötödik általános iskolában dolgozik képesítés nélküli és minden harmadikban a szakjának nem megfelelő tárgyat tanító pedagógus. Tizenhatezer pedagógus hiányzik a rend-

szerből az intézményvezetők nyilatkozatai alapján, ezt a hiányt próbálják a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásával befoltítani. A szakszervezet becslései szerint 15 százalékkal kevesebb órát tartanak az intézményekben, amelyek megszüntetik a szakköröket és a csoportbontásokat is a pedagógushiány miatt.

Tóth Tünde alelnök azt jelentette be: a PSZ *Mondd el hat szóban* címmel kampányt indít a közösségi médiában.

Civil tanévnyitó a Kossuth téren

Évek óta látható volt, hová vezet az egyre növekvő pedagógushiány, a kormánynak azon nyomban érdemi lépéseket kell tennie ennek orvoslására, és ha erre nem képes, akkor be kell ismernie, hogy nem alkalmas a rá bízott feladat ellátására – mondta *Tóth Tünde*, a PSZ alelnöke szeptember 1-jén az Országház előtti kis színpadon, a civil szervezetek tanévnyitó rendezvényén.

Kiss Gábor, a PSZ ifjúsági tagozatának vezetője is fellépett a Kossuth téren, és a pályakezdők, különösen a vidéki pedagógusok legnagyobb problémájáról, a lakhatásról szólt. Elmondta, hogy kollégái sokszor felteszik a kérdést: „Biztos ezt akarjuk?” Majd a háta mögé, a Parlamentre mutatva is megkérdezte: Biztos ezt akarjuk?

Országos tanévnyitó címmel szervezett demonstrációt szeptember 1-jén délutánra, a Kossuth tere az *Országos Közös Akarat (OKA)* elnevezésű szerveződés, amelynek alapító tagja az *Egységes Diákfront*, a

Civil Bázis és a *Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete*. Első eseményükhöz több tucat, nem csak oktatásügyben érintett civil szervezet és szakszervezet csatlako-

zott, többségük képviselője fel is szólalt. A „plenáris ülés” kezdetekor dobpergés kíséretében többségében budapesti iskolák diákjai vonultak be a térre.

Új pedagóguséletpálya-törvény

Önre már ez vonatkozik!

Míg Ön jól megérdemelt nyári pihenését töltötte (vagy táboroztatott, alkalmi munkát végzett stb.), a parlament nem tétlenkedett, 2023. július 4-én elfogadta a szakma által a kezdetektől bosszútörvénynek nevezett jogszabályt, amit két napra rá a köztársasági elnök alá is írt, majd még aznap délután meg is jelent a Magyar Közlönyben.

Az első pedagóguséletpálya-modell tíz évvel ezelőtt született, talán ennek kudarcát ismerték el, amikor az új jogszabálynak a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény nevet adták. Bár a köznevelési törvényt érintő legtöbb változás szeptember 1-től hatályba lépett, Ön még közalkalmazott, csak 2024. január 1-től lesz köznevelésben foglalkoztatott jogviszony alá tartozó munkavállaló. Amennyiben ezt nem szeretné, 2023. szeptember 29-ig jeleznie kell a munkáltatójának.

Hogyan történhetett ez meg?

Bizonyára sokat olvasott itt, a Pedagógusok Lapja oldalain is arról, miként vetődött fel a kormányzat részéről egy új törvény megalkotásának ötlete. Ötletszerűen. Már másfél éve tárgyalt a Pedagógusok Szakszervezete, a legnagyobb magyarországi érdekképviselet egy másik meghatározó szervezettel, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetével közösen létrehozott sztrájkbizottsága az ágazatért felelős minisztérium illetékeseivel az évek óta egyre rosszabb helyzetbe kerülő pedagógusok és a számos modernizációs reformot is igénylő közoktatás problémái miatt. Több hónapon át pedagógusok, diákok, szülők demonstráltak különféle módon: tüntettek, kisebb megmozdulásokat, nagyobb rendezvényeket szerveztek például a Parlament épülete elé, petíciókat írtak, tiltakoztak a közösségi médiában, sztrájkoltak és éltek a polgári engedetlenség eszközével is, hiszen ezen időszakban a kormány a munkát megtagadók megfélemezésére egy törvénnyel a sztrájkot teljesen ellehetetlenítette.

Azonban a jogszabálytervezet – amely azonnal a bosszútörvény elnevezést kapta – egyáltalán nem próbálta orvosolni a felvetődő gondokat, sőt a közoktatás szereplői úgy ítélték meg, hogy még tovább rontja a helyzetet, annak ellenére, hogy a kormány az Európai Bizottságnak azt az ígéretet tette, hogy a pályát vonzóvá teszi a fiatalok számára. A tervezet tele volt számtalan hihetetlen passzussal, például hogy a napi 8 munkaórát 12-re emelik, a heti munkaidő pedig – a minden munkavállaló számára általános érvényűnek tekinthető munka törvénykönyvében 40 órában meghatározottról is eltérve – 48-ra emelkedik. A tervezet szerint a munkáltató a pedagógusok saját elektronikus eszközeit is ellenőrizhette volna. Ez utóbbi extrém felvetés ugyan kikerült az elfogadott törvényből, de az nem, hogy elektronikus eszközökkel megfigyelhetik a pedagógusokat – igen, Önt is, kedves olvasó, amennyiben aktív munkavállaló. A kormány az Európai Bizottság elvárásának tett eleget azzal, hogy a szakmát több „egyeztetésre” összehívta, ahol ugyan meghallgatta a jelenlévők véleményét, de érdemi módosítások nem kerültek be a végső változatba, vagyis *nem lesz vonzóbb a pálya, és továbbra is sérül a tanulók minőségi oktatáshoz való joga.*

Hogyan változik meg az Ön élete?

Néhány pont az elfogadott törvényből

- A pedagógusnak többet kell dolgoznia. Ha állami fenntartású köznevelési intézmény működése bármely okból nem biztosítható (pl. sztrájk vagy polgári engedetlenség miatt), az intézményvezető ezt jelzi a fenntartónak. Ilyenkor a fenntartó az érintett intézmény számára eltérő feladatellátási helyet jelöl ki. Ebben az esetben (ha a köznevelési közfeladat-ellátás másképp nem biztosítható) a napi munkaidő 8 órától legfeljebb 12 órára, a heti munkaidő legfeljebb 48 órára emelhető.

- A pedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaideje az eddigi heti 22–26 óra helyett 24 óra. Az jó, hogy konkrét óraszámot határoz meg a törvény, de még ez is túl sok az uniós átlaghoz viszonyítva.
- Az eddig 30 alkalom helyett legfeljebb 60 tanóra ingyenes helyettesítés rendelhető el egy tanítási évben.
- A pedagógus áthelyezhető másik intézménybe a járáson belül, olyan helyre, ahová az oda-vissza út nem vesz igénybe három óránál többet, az útiköltségnek csak egy részét téríti a munkáltató. Az áthelyezett munkavégzés 44 munkanapig tarthat.
- Az érintett hozzájárulása nélkül csak az nem kötelezhető más helységben végzendő munkára, aki kisgyermeket nevel, a gyermekét egyedül neveli, hozzátartozóját ápolja, valamint az, akinél ötvenszázalékos mértékű egészségkárosodást állapítottak meg.
- Olyan feladatokkal is meg lehet bízni egy pedagógust, ami nincs a munkaköri leírásában.
- A teljesítményértékelés alapján a fizetések alsó határától is eltérhet az intézményvezető. (2025. január 1.)
- A „pedagógus munkakör munkaerőpiaci szempontból történő betölthetőségének lehetőségét is figyelembe kell venni”. Ez azt jelenti, hogy a vidéki pedagógus, aki egy kis faluban él, kevesebb fizetést kaphat ugyanazért a munkáért, mint a budapesti, mert a munkaerőpiac elszívó hatása Budapesten sokkal nagyobb.
- Visszahozzák a közalkalmazottaknál régóta kivezetett fegyelmi vétséget és fegyelmi eljárást.
- Az általános iskolákban, az óvodákban az eddigi 16 óra helyett 18 óráig kell felügyeletet biztosítani.
- Bevezetik a „vándortanár” fogalmát, aki egy iskolában legalább heti 20 órás köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban áll, de emellett más köznevelési intézményben is óraadó.

- A felmentési időt hatvan napra csökkenti a kormány, ezzel a munkáltatónak kedvez.
- A lemondási idő viszont nő, 2-ről 3 hónapra.
- A csoportos létszámleépítést szabályozzák.
- A szervezet a tantestületek jogait is jelentős mértékben korlátozza. A pedagógusoktól elveszik a szervezeti és működési szabályzat, a házirend és a pedagógiai program elfogadásának lehetőségét. A tankerület dönti el, milyen pedagógiai programja legyen egy intézménynek.
- A tantestület 50 százalékában alkalmazhat óraadókat. Ez az arány előidézheti azt, hogy nem lesz elegendő főállású osztályfőnök.
- Az egyházi iskolákat kedvezőbb költségvetési támogatásban részesítik.
- A diákok is minden további nélkül áthelyezhetők más oktatási intézménybe, és nem kell figyelembe venni, hogy abban az intézményben mennyi tanuló van, át kell venni őket. Bármennyire bővíthető az osztálylétszám.
- Az egyes munkáltatóra bízzák, kiír-e pályázatot a különböző munkakörökre, az intézményvezetői posztra kötelező. A transzparencia, az esélyegyenlőség és a szakmaiság csak nyílt pályázat esetében biztosítható, ezért a PSZ mindig azt javasolta, legyen kötelező a pályáztatás.
- Az előmeneteli rendszer az életkor és a szolgálati idő helyett a teljesítményt veszi figyelembe. A Pedagógusok Szakszervezete a sztrájk tárgyalásokon egészen mást képviselt, az alábbi elemekből álló 5 elemű bérrendszert tartja jónak és igazságosnak:
 1. alapbér – a pályán eltöltött idő és fokozati rendszer alapján meghatározott (a PSZ a kötelező minősítés megszüntetése mellett áll ki, a gyakornok kivételével),
 2. pótlékok (intézményvezetői, osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, gyógypedagógusi, utazó pedagógusi, nehéz körülmények között végzett munka után járó, gyermek- és ifjúságvédelemben dolgozó),
 3. túlmunkák,
 4. alkalmi túlmunkák (kirándulás, szalagtűző, ünnepi műsorok, pályázatok stb.),
 5. minőségi bérpótlék – intézményi szabályozás alapján.

A szakszervezeti jogokat is megnyirbálja a törvény

Tízszázalékos szervezethez köti a kötelező egyeztetést a kormánnyal és a helyi munkáltatóval, hozzátéve, hogy amennyiben egyik szakszervezet sem éri el a reprezentativitási küszöböt, úgy a legnagyobb szakszervezettel egyeztethetnek, vagyis ez nem kötelezettség. De ez a kitétel is jó arra, hogy konfliktust gerjessen az érdekképviseltek között. A szakmai egyeztetésekből viszont valamennyi szakszervezetet kizárja a kormány. A kormány által létrehozott és finanszírozott Nemzeti Pedagógus Karral kell csak konzultálnia szakmai ügyekben. A szakszervezetekkel csak a foglalkoztatottakra vonatkozó munkaügyi és szociális érdeket érintő javaslatokat egyeztetetheti.

Mit tesz a PSZ?

A Pedagógusok Szakszervezete elkészít egy felvilágosító anyagot egyrészt azoknak a tanároknak, akik ott akarják hagyni a pályát, másrészt azoknak, akik maradnak, mert fontos tudniuk, hogy a jogváltáskor mire kell figyelniük, minek kell szerepelnie a munkaköri leírásukban, milyen béralkut érdemes indítani. A PSZ a tiltakozásokkal sem hagy fel, a sztrájkbizottság folytatja munkáját, őszre ismét országjárást tervezve.

A törvény elfogadása a parlamentben – július 4.

„A pedagógusok új életpályájáról” címet viselő csomag zárószavazása zajlott a parlamentben július 4-én, miközben az eső ellenére a Kossuth Lajos téren tüntettek a legelszántabb tiltakozók, így a PSZ két alelnöke, *Gosztonyi Gábor* és *Tóth Tünde* is. *Gosztonyi* az Indexnek úgy nyilatkozott: a törvénycsomag „nevelőtestület-ellenes, munkavállaló-ellenes, szakszervezet-ellenes. Minden oktatási szereplő érdekeivel szemben áll.”

A bosszútörvény vitája bent – tiltakozás kint

Az Országgyűlésben 18 órán át tárgyaltak a státusztörvényről a képviselők, az ellenzék obstrukcióval próbálta akadályozni a kormány munkáját. A parlamenti vita június 16-án, péntek délután kezdődött, és szombat délelőtt fél 10-kor ért véget. A Kossuth téren az azóta elfogadott új pedagógus-életpálya törvény ellen tüntettek. A PSZ képviselői és lelkes tagjai is jelen voltak. *Gosztonyi Gábor* és *Tóth Tünde* alelnökök a színpadon is felszólaltak. Közös beszédük itt olvasható:

Émile Zola *J'Accuse* című írása után most a magyar társadalom mondja a Szalay utca fura urainak: **Vádoljuk őket!**

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert megcsinálta a magyar közoktatás Trianonját!

Nincs bocsánat arra, hogy a köznevelési-közoktatási rendszert „felszalámították”, az oktatásban dolgozókat folyamatosan, tudatosan egymás ellen hangolják.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert az oktatás helyzetének javítását továbbra sem hazai forrásból akarja fedezni!

Nincs bocsánat arra, hogy egy magát nemzetinek valló kormány a nemzet ügyének tekintett oktatás problémáinak megoldását kizárólag az ellenségnek beállított Brüsszeltől várja.

Vádoljuk Magyarországot kormányát és a hatalmi elitet, mert a mindenkinek járó oktatással nem akarja a magyar társadalom jelentős részét felemelni, hiszen a gondolkodó emberek vesztélyt jelentenek számukra!

Nincs bocsánat arra, hogy a kormány elvtelenül kiszolgálja az ide települt külföldi tőkét, mert olcsó, alacsony képzettségű munkaerőre van szüksége, így a valódi tudás egyre kevesebbek priviligiuma lesz.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert olyan alaptantervet akasztott a magyar társadalom nyakába, amely nem a jövő kihívásaira készíti fel a diákokat!

Nincs bocsánat a csak öncélú múltba révedésre. Valamint arra sincs, hogy teljesen felesleges lexikális adatokat kell leerőszakolni diákjaink torkán.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert elvette a tanszabadságot, elvette a pedagógusoktól a tanítás szabadságát!

Nincs bocsánat az egyentankönyvekre.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert a II. világháború óta nem látott pedagógushiányt okozott.

Nincs bocsánat arra, hogy a kormány felelőtlen politikája miatt több mint 16 ezer pedagógus és 14 ezer nevelést-oktatást közvetlenül segítő hiányzik a rendszerből.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert az oktatási dolgozókat dolgozói szegénységbe taszította!

Nincs bocsánat arra, hogy ez a hatalom 18 havi bérüktől fosztotta meg a pedagógusokat azzal, hogy a 2014. évi minimálbérhez kötötte a vetítési alapot.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert valódi béremelés helyett csak újabb munkateher-növekedést akar az oktatásban dolgozók nyakába varrni!

Nincs bocsánat arra, hogy a lemondási időt meghosszabbítják, az ingyenes eseti helyettesítéseket megduplázzák, a kollégákat akár egy teljes tanévre átvezényelhetik, évente egy teljesen értelmetlen és szubjektív teljesítményértékelési rendszerben kell részt venniük az oktatásban dolgozóknak.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert a bosszútörvénnyel el akarja lehetetleníteni a magyar oktatást.

Nincs bocsánat arra, hogy a státusztörvény valódi érdekegyeztetés nélkül került a parlament elé, és annak elfogadásával az utolsó szöveget verik be a közoktatás koporsójába.

Vádoljuk Magyarországot kormányát, mert pártpolitikai térbe tarta az egész magyar közoktatást, miközben nem ad érdemi választ a megoldandó problémákra!

Nincs bocsánat arra, hogy a felsorolt hibák ellen kiállókat, a tiltakozókat a kormány megbélyegzi, megfélemlíti, elbocsátja, sőt az egy bites kormányzati kommunikációval folyamatosan ellenünk akarja hangolni a közvéleményt.

Mindezeket továbbra sem hagyhatjuk szó nélkül! A remélhetőleg forró nyár után egy még forróbb ősz elé nézünk. Egy biztos, továbbra is: **Összefogunk, folytatjuk, nem félünk!**

Tüntetés Győrben a bosszútörvény és az akkumulátorgyár ellen

Az Egységes Diáfront győri csoportja, valamint a Gyórszentivánba tervezett akkumulátorgyár ellen tiltakozó civilek közösen szerveztek tüntetést a gyár és a közoktatási bosszútörvény, valamint a közoktatásban dolgozók sztrájkjogának kiüresítése ellen június 26. délutánra, Győrbe. A különleges demonstráción, ahol két, egymástól első látásra távol eső közösség fejezi ki elégedetlenségét, gyújtó hangú beszédet mondott Neubauer Tamás, a PSZ Győr-Moson-Sopron megyei szervezetének elnöke. Beszédét teljes terjedelmében közöljük:

Tisztelt győri polgárok, szentiváni és pedagógus sorstársak!

Mesterterv született. Árkot ástak pedagógus és pedagógus közé, közben tort ülnek a közoktatás agóniája felett!

Ma Magyarországon egy pedagógus csak kétféle döntést hozhat: feláll és elhagyja a pályát, a hivatását, vagy marad a státusztörvény hatálya alatt és belegebéd. De az eredménye ugyanaz: rongyembernek nézik így is, úgy is!

Rongyember az is, aki feláll, mert cserbenhagyja az iskolát, a diákjait, a kollégáit...

Rongyember az is, aki marad, mert nem a diákok érdekeit szolgálja, hanem ezt az aljas rendszert!

Pedig a rongyemberek nem azok, aki elszenvedik az elmúlt 13 év pedagógiai átokfutását, hanem akik mindezt előidézték, akik történelmi mélypontra lökték az oktatás finanszírozását!

Ma Magyarországon a pedagógusok elődlegesen azért hagyják el a pályát, mert lesajnálva, lenézve és kismizmizve érzik magukat. Nem minden a pénz, de meghatároz egy társadalmi megbecsülést és biztosít egy diplomáshoz méltó életszínvonalat!

Az Orbán-kormány 13 év alatt másodszor akarja átverni a pedagógusokat, másodszor törli bele a lábát ebbe a társadalmi csoportba!

Először 2014-ben ígérte meg, hogy ha belépünk a Nemzeti Pedagógus Karba és elfogadjuk az új struktúrát, cserébe a megemelt bér garantáltan értékálló marad, mert a minimálbér változását követve állandó életszínvonalat biztosít... élt mindez fél évet, míg a 133 bátor egy törvénnyel a 2014-es minimálbérhez nem kötötte a pedagógusok bérért! HAZUDTAK és HAZUDNAK MA IS!

Hazudnak, mert:

- az EU nem ad pénzt bérré – programokat támogat, azok elindításához nyújt támogatást,
- semmi nem indokolja a jogállásváltást, csak a pártállami bosszú,
- egyre nagyobb terhelés mellett nem nőtt a bér, még mindig a 2014-es minimálbér a számítási alap: 101 500 Ft – minden más csak pótlék, ami egy tollvonással átírható,
- nem lesz béremelés, csak azt ágazati bérpótlékokat építik be az alapbérbe, ami az éves inflációk hatásait eddig sem tudta kivédeni,
- a kormány az EFOP + programban vállalta a kisiskolák bezárását, de bátorsága nincs hozzá – inkább elüldözi a tanárokat, hogy hivatkozási alapot teremtsen, hogy azt mondhassa: „a pályaelhagyó tanárok miatt kellett bezárni az iskolát”,
- gyermekeink túlterheltek, soha nem látott óraterhelést kapnak – korszerűtlen, múltba révedő Nemzeti alaptanterv mentén, silány tankönyvek használatával,
- van pénz az oktatásra, hisz a Mathias Corvinus Collegium Alapítvány, mint fideszes janicsárképző, csak az induláshoz 290 milliárd forintnyi részvényt és 4 milliárd forint értékű ingatlanvagyonot kapott ajándékba, ezt azóta újabb 100 milliárddal töltötte meg a kormány – ezeket az összegeket az Önök gyerekeitől vették el, az Önök adójából!, s ez csak egy példa...
- a tudásalapú gazdaságot nem munkaalapú gazdasággá, hanem rabszolgamunka-alapú gazdasággá alakították.

Csodálkoznak, hogy nagy a törvénytervezet elutasítottasága? Akit egyszer átverték, az óvatossá válik!

Folytatás a 8. oldalon

Jogszábatervezetek nyár derekán

Iskolai nyári szünet: tomboló meleg vagy mindent elárasztó esőzés – az ilyen idő épp alkalmas arra, hogy számos, a pedagógusok és a diákok mindennapjait meghatározó jogszábatervezetet bogarássza az érintett, és ossza meg véleményét néhány nap múlva az illetékessel. Az eredmény borítékolható. Pedig ezen a nyáron jócskán volt erre lehetőség: a kormány a tanév rendjéről szóló rendeletnek, majd a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény végrehajtási rendeletének tervezetét osztotta meg a nyilvánossággal. Mindközben a honvédelem tantárgy oktatásához kapcsolódó rendelettervezetek is megjelentek a kormány honlapján. Augusztus elején újabb törvénytervezetet bocsátott társadalmi egyeztetésre a kormány. Akkor a Rogán Antal által vezetett Miniszterelnöki Kabinetiroda rukkolt elő a javaslattal – eldugva a sok más is érintő jogszábatervezetben –, amely szerint a jövőben a tagoknak kell gondoskodniuk arról, hogy a tagdíjuk eljusson a szakszervezetekhez. Az állami köznevelési intézményekben dolgozók esetében a munkáltató, vagyis az állam ezt már nem intézné, azaz nem vonnák le automatikusan a bérekből. Az érdekképviseltek joggal tiltakoznak. Mindezek mellett az is kiderült, hogy a még nyugdíjasként tanító pedagógusok augusztustól ez év végéig nem kapják meg a nyugdíjukat. Ez adminisztrációs hiba, amit korrigálnak – jelezte a jogalkotó. Ez megtörtént.

Tüntetés Győrben...

Van hasonlóság az akkumulátorgyár és a státusztörvény között!

1. Elveszik a termőföldünket egy gyárért, ugyanakkor tönkreteszik a gyerekeinket is, akikbe a tudás magja hullhatna.
2. Elveszik a levegőnket, bűz és por lepi be a települést, ugyanakkor megfojtják a szabad gondolkodást is, elveszik a szabad fejlődés lehetőségét.
3. Elveszik az erdőinket, vizeinket, ugyanakkor megmérgezik a lelünköt, megnyomorítanak és kilátástalanságba taszítanak.
Nem jó ma Magyarországon pedagógusnak lenni! Nem jó ma Európában magyarnak lenni!

A PSZ két éve küzd azért, hogy az oktatás megkapja a neki járó forrásokat, két éve szembesül az álszent, pökhendi és semmitmondó kormányzati magatartással, ami semmibe veszi 140 000 pedagógus, több százezer diák és több millió szülő jogos követeléseit! Megfélemlített, megszarolt és megnyomorított pedagógusokat termelt az elmúlt 13 év. Akik maradnak, azokra még több teher és még nagyobb kiszolgáltatottság vár. Akik elmennek, azok lelkükben halnak meg, mert aki pedagógus volt egyszer, az pedagógus is marad! A ma még pályán lévő pedagógusok 32%-a 20 éven belül, 47%-a 15 éven belül nyugdíjba megy. Tehát 79% kiesik a rendszerből 20 éven belül! Csak a pedagógusok 7%-a 30 év alatti. Lassan több úrhajósunk van, mint 30 év alatti pedagógusunk! Jogos tehát a kérdés ma is, amit a portfóliós videóm végén először feltettem: Holnap ki fog tanítani?

Ma Magyarországon:

- mintegy 126 ezer felsőoktatási jelentkezőből összesen 3357 fő jelelt meg valamilyen (bármilyen) osztatlan tanári képzést (ez 2,6%),
- azok száma azonban, akik ténylegesen tanárként képzelik el a jövőjüket (vagyis akik első helyen jelöltek meg valamilyen tanárszakot), ennek is csak a töredéke: 1595 fő (1,2%).

De ők csak jelentkezők. Lehet, hogy

- nem jutnak be az egyetemre,
- nem végzik el az egyetemet,
- pályaelhagyók lesznek.

Egy biztos, hogy én maradok! Ha kell, tüske leszek a köröm alatt! Nem megyek el! Nem adhatom fel, mert itt élnek gyermekeink, itt élnek szüleink és barátaink! Ez az én országom, ez az én hazám, és nem hagyom el csak azért, mert mást gondolok szabadságról, demokráciáról, oktatásról és Magyarország jövőjéről! De nem hagyom azt sem, hogy kiárusítsák az országot a talpunk alól! A kormányzás szolgálat. Egy nemzet szolgálata, nem pedig a haveroké!

Azt mondta a miniszterelnök, hogy félmillió munkavállalóra van szükség külföldről, ezért az akkugyárakba a Távol-Keletről verbuválják a

munkásokat, hogy olcsó munkaerővel árasszák el az országot.

Miniszterelnök Úr! Ha már külföldről akar munkaerőt, akkor fizesse meg a magyar munkavállalót, akkor hazajönnek gyermekeink, testvéreink, rokonaink, barátaink! S akkor itthon marad az innováció, a lendület, és biztosítva lesz Magyarország jövője! Ők hazajönnének, de nincs miért, mert itthon nincs jövőképük, csak a rabszolgasors. Mert aki csak annyit keres, hogy az alapszükségeit biztosítani tudja, az rabszolga! Ez egy fiatalnak sem jövőkép!

Mit kínál Magyarország Kormánya a magyar fiataloknak?

- Ha tanulni akar – vegyen fel hitelt!
- Ha lakni akar – vegyen fel hitelt!
- Ha családot akar – vegyen fel hitelt!
- Ha váratlan kiadása van – vegyen fel hitelt!
- Ha élni, boldogulni akar – vegye a kabátját és húzzon el...

A nagyvilágon e kívül nincsen számukra hely!! Hinnünk és tennünk kell!
Vörösmarty Mihály szavaival élve:

„Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért.

Az nem lehet, hogy ész, erő,
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt.

Még jőni kell, még jőni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.”

Föld, levegő, víz és tudás – ez Magyarország jövője! S amíg halljuk egymást és értjük a másik baját, addig van jövő! S mi értjük a földtulajdonosokat, a települések lakóit, a pedagógusainkat, a diákokat és a szülőket! Mi értjük Gödöt, Debrecent, Komáromot, Tatabányát, Nyíregyházát, Szigetszentmiklóst, és értjük Ácsot és Banát is! Értjük, mert itt van együtt szülő, diák, tanár, idős és fiatal. És mi ezt a rombolást nem akarjuk! Rombolást a hazánkban, rombolást a lelkekben, rombolást a fejekben! Békét akarunk, párbeszédet, nyugalmat, élhetőbb Magyarországot! És nem csak a kiváltságos barátoknak! MI, együtt vagyunk Magyarországot!

Július vége – a státusztörvény végrehajtási rendeletének tervezete

Július végén bocsátották egyeztetésre a pedagógusok új életpályájáról szóló, nyár elején elfogadott törvény végrehajtási rendeletének tervezetét. Az egyeztetésre a jogszabály által megengedett minimális nyolc nap állt rendelkezésre. A 83 oldalas dokumentum hatásvizsgálata gyakorlatilag nem történt meg, a hatásvizsgálati lapok szinte üresek.

A PSZ és a PDSZ – mivel tudomásuk volt arról, hogy elkészült a végrehajtási rendelet – még július 20-án levélben kérte a köznevelésért felelős államtitkárt, hogy küldjék el számukra, és a törvény kihirdetése előtt egyeztessenek velük. Talán ennek hatására történt, hogy augusztus 4-én (a véleményezés határideje augusztus 8. volt) egyeztetésre hívta Maruzsa Zoltán államtitkár a két szakszervezetet, valamint a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete és a Nemzeti Pedagógus Kar képviselőit.

Egyeztetés – augusztus 9.

Panaszfelvétellel degradálódott a státusztörvény végrehajtási rendeletéről szóló tárgyalás – nyilatkozta Totyik Tamás PSZ-elnök a találkozót követő Facebook-bejelentkezésében. Némi eredmény azért született, ha azt nézzük, hogy nem történt visszalépés a jelen helyzethez képest, ugyanis a nevelést, oktatást közvetlenül segítő bérezése a következő időszakban nem változik, az erre vonatkozó passzus kikerül a törvényből. Vagyis a

szakképzettséggel és érettségivel rendelkező kollégák megkapják a garantált bérminimumot, az általános iskolai végzettségűek a minimumálbért, ahogy eddig is.

A Pedagógusok Szakszervezete ötoldalmi ajánlást tett, többek között az alábbiakat

– A tervezet szerint „az óvoda- és iskola-pszichológus finanszírozott létszámát az óvoda gyermeklétszáma, illetve az iskola tanulólétszáma alapján kell meghatározni oly módon, hogy 500 gyermekenként, tanulónként egy, a teljes munkaidő ötven százalékában foglalkoztatott óvoda- vagy iskolapszichológus alkalmazandó”. A PSZ úgy gondolja, hogy ez kb. 20 osztályra egy félállású pszichológus, ami egy terheltebb szociokulturális közegben kevés lehet.

– „2024. május 31-ét követően pedagógusi szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező pedagógus csak akkor tölthet be pedagógusi munkakört, ha felsőoktatási intézményben esküt tett”. A PSZ nem szeretné, ha az eskü a foglalkoztatás feltétele lenne.

– A PSZ szerint az oktatás minőségét tovább rontja, ha adott esetben szakképzettség nélküli, középfokú végzettségű vagy képzettség nélküli munkavállaló fog bemenni órát tartani, ahogy ez a tervezetben szerepel.

– A pedagógusértékelési eszközökkel kapcsolatosan a PSZ felhívja a jogalkotó figyelmét a szakképzésben bevezetett teljesítményértékelés negatív tapasztala-

taira, egyben javasolja azok kiküszöbölését. Az egyes értékelési szempontokhoz rendelt indikátorok és az értékelési pontszámok között sajnálatosan nincs a szakképzésben egzakt összefüggés, ami a panaszok szerint a szubjektívnak tág teret enged, ez pedig sérti az egyenlő bánásmód elveit.

– A PSZ nehezményezi, miért nincs képesítési feltétel a dajka munkakörnél, amikor létezik dajka-szakképesítés a BM köznevelési ágazat hatáskörében, továbbá képzések és vizsgák is folynak. Ezt felelőtlenségnek tartja a szervezet, mert a gyermekekkel való bánás, a munkabiztonság, a higiénia alapvető ismereteit tartalmazó dajka-szakképesítés kompetenciáival minimálisan rendelkeznie kell a munkakört betöltő munkavállalónak. Javasoljuk előírni a szakképesítés megszerzését adott időn belül, ha munkaerőhiány miatt képzetlen dajkát foglalkoztatnak.

Augusztus 30-án, az esti órákban – Megjelentek a rendeletek

A Belügyminisztérium közleménye szerint a rendelet pontosítja az alkalmazási feltételeket, amelyek meghatározása során a Nemzeti Pedagógus Kar és a szakszervezetek részéről a rendelet megalkotása során tartott két egyeztetésen és írásban is jelzett javaslatokat is figyelembe vették. A rendeletek több kormányrendelet kisebb technikai módosítását is tartalmazzák, ezek a pedagógusok új életpályájáról szóló törvényből fakadó változtatások a törvény alkalmazásához szükségesek.

Valóban bekerült egy kedvező módosítás a rendeletekbe. Például az eredeti elképzeléstől eltérően már nem lesz kevesebb a Pedagógus I. kategóriába tartozó tanárok fizetése a gyakoronokokénál, vagyis a béruk nem lehet kevesebb havi bruttó 440 ezer forintnál.

Ugyanakkor kihúzták a rendeletből azt, ha egy pedagógus az ellene

irányuló fegyelmi eljárás során bíróságon támadná meg a fegyelmi határozatot és elveszti a pert, annak költsége méltányosságból mérsékelhető vagy elengedhető legyen. Vagyis ha a pedagógus elveszíti a pert, a költségeket mindenképp saját zsebből kell fizetnie.

A honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatásához továbbra sem kell pedagógusi végzettség, de a végleges szabály szerint már felsőfokú végzettség sem. Legalább érettségivel és katonai szakképzettséggel kell rendelkeznie a leendő oktatónak. A rendelkezés kiegészült azzal, hogy katonai alapkiképzéssel és legalább három év katonai szolgálattal is taníthatja valaki ezt a tantárgyat.

A részletek itt olvashatók: <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/4c0cff472861d01cb1f21aedff9cee2d7cc908e5/megtekintes>

- A PSZ véleménye a lap más cikkeiben.

A 2023/2024-es tanév rendje

Megjelent július végén a kormány rendelettervezete a közoktatási intézmények jövő évi oktatási rendjéről, amelyet az állampolgárok augusztus 4-ig véleményezhettek. A dokumentum szerint egy héttel tovább, június 21-ig kell majd iskolába járni. Az első tanítási nap 2023. szeptember 1-je, péntek lesz, az első félév 2024. január 19-ig tarthat. Őszi szünet október 28-ától november 5-ig lehet, a téli szünet pedig szintén két hét, hasonlóan az ideihöz. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap március 28-án lenne, és április 8-ig tartana.

*

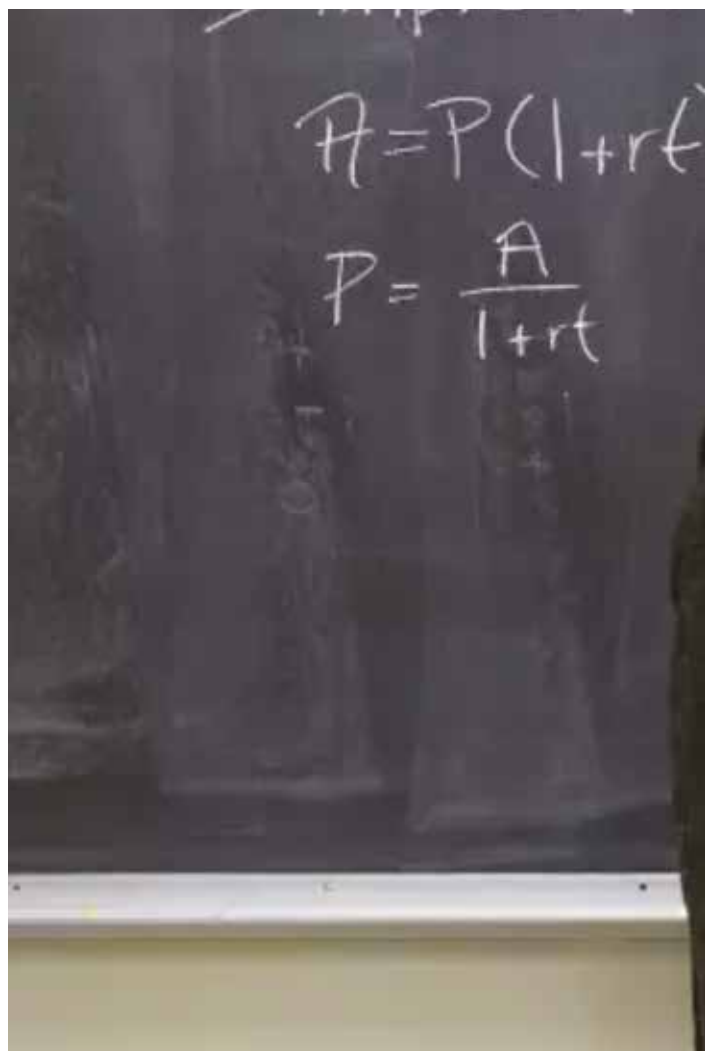
A Pedagógusok Szakszervezete is véleményezte a dokumentumot. A szervezet szerint a tanítási időszak nyárra tolódásának lennének olyan elemi feltételei, amelyek nincsenek biztosítva. Klimatizált vagy legalább mobil klímával ellátott tantermekre lenne szükség, elsősorban nem is a tanárok, hanem inkább a diákok miatt. A tapasztalatok azt mutatják, hogy tartós 30 fok körüli hőmérséklet esetén az iskolákban – főleg, amelyik oldalát délután süti a nap – elviselhetetlen meleg van. 30-32 °C-os tantermekben nem lehet érdemi oktató munkát végezni. Érthető okokból éjszakára nem nyitják ki az épületekben az ablakot, így hajnalban sem hűl le a hőmérséklet.

A 2024. évi május–júniusi szóbeli érettségi vizsgák végső időpontja a tervezet szerint június 28. A PSZ álláspontja szerint aggályos, hogyan fér bele az időbe az év zárása, az adminisztráció teljes lezárása, ha július 1-től szükségyszerűen elkezdődik a szabadságok kiadása. A középiskolai beíratások és a szóbeli érettségi időszaka nagyon összetorlódna, ami a szorgalmi időszak végével értelmetlen terheket róna az iskolákra.

A téli szünethez a tervezet értelmében hozzátettek egy hetet, ezzel viszont a szünet után csak 2 hét marad az első félév végéig. A hosszabb téli szünet miatt alig marad idő a félévi felmérésekre való felkészülésre és megíratásukra, amit már tapasztaltak az iskolák a takarékosági intézkedések kapcsán.

A tavaszi szünetet is hosszabbra tervezik az eddig megszokottnál. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2024. március 28. (csütörtök), a szünet utáni első tanítási nap 2024. április 8. (hétfő). Ez a túlzóan hosszú őszi és téli szünetekkel szemben inkább támogatható, a tapasztalatok szerint tavasszal sokkal nagyobb szüksége lenne a gyerekeknek is egy hosszabb pihenésre.

A PSZ szerint jó lett volna, ha az oktatásirányítás egyeztet a munkaadók és munkavállalók szervezeteivel a téli szünet meghosszabbításáról, és a munkaadók tudnának elegendő szabadságot biztosítani a munkavállalók (szülők) részére. Ha az iskolákban felügyeletet kell biztosítani a tanulóknak, akkor mi értelme van a téli szünet meghosszabbításának?

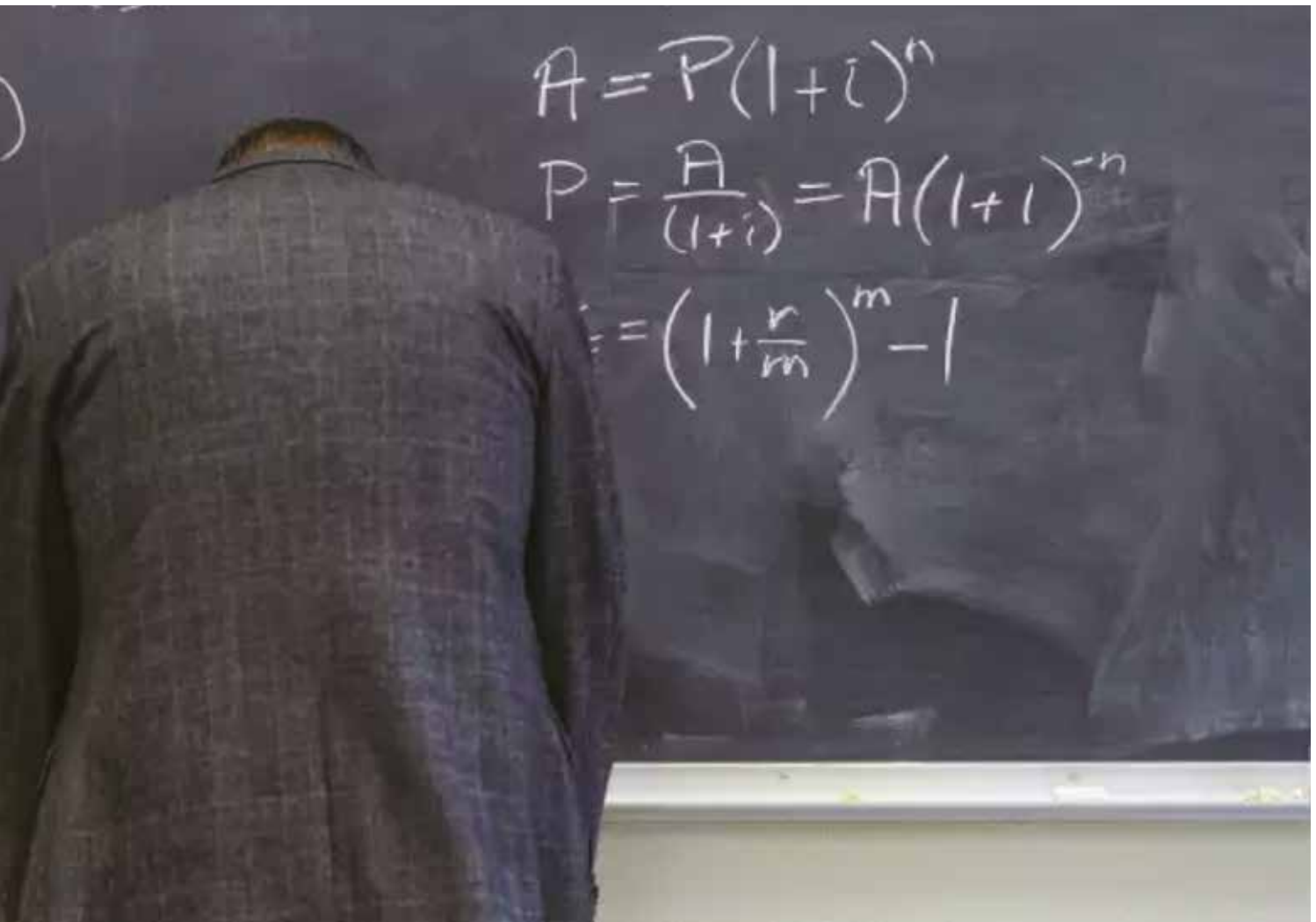
A PSZ javasolja a tanítás nélküli munkanapok számának négyről hétre emelését. Az emelésből származó 3 napot a modern pedagógiai módszerek alkalmazására fordíthatnák az intézmények, pl. projektnapokra, erdei iskolákra, közösségi rendezvényekre.

Az érdekképviselő szerint az óvodai dolgozók esetében az 50 nap szabadság kiadása az ügyelet megszervezése miatt gondot fog okozni, ezért azt kéri a PSZ, tegyék lehetővé, hogy ők tanév közben is kivehessék a szabadságukat.

*

Tíz nappal a tanév kezdete előtt jelent meg a tanév rendjének véglegesített formája. Néhány módosítás történt az eredetihez képest: a középiskolai beiratkozást eltolták három nappal, a szóbeli érettségi lebonyolításához pedig adtak plusz három napot. A téli (szén)szünet hosszabb lesz, vagyis a kormány a szülőkre terheli az energiaköltségeket – így véleményezte a döntést a PSZ. A 2023/24-es tanév első tanítási napja 2023. szeptember 1. (péntek), az utolsó tanítási napja pedig 2024. június 21. (péntek) lesz.

A végzős középiskolásoknak 2024. május 3-án (pénteken) ér véget a tanév, a két évfolyamos, részs szakmára felkészítést folytató szakiskolákban pedig 2024. május 31-én (pénteken) kell utoljára menni. A szakképzési tanév rendje augusztus 24-én jelent meg.

Módosult a tanév rendje a szakképző iskolákban

A 2023/2024-es tanévtől kezdődően a szakképzésben önálló jogszabály határozza meg a tanév rendjét – jelentette be a Kulturális és Innovációs Minisztérium. A korábbi szabályozás szerint a szakképző intézményekben megegyezett a tanév rendje a köznevelési intézményekével. Az új rendszer bevezetését a szakképzés jellegéből adódó eltérésekkel indokolja a miniszté-

rium. A nyári szakmai gyakorlatot az előző, közneveléssel megegyező tanrend nem vette figyelembe.

Továbbá vannak olyan sajátos, a szakképzés egészét érintő események, specialitások, oktatásszervezési lehetőségek és igények, amelyek egységes szabályozása miniszteri rendeleti szinten indokolt. (*hvg.hu*)

Balog Zoltán is aggódik az egyházi pedagógusok elvándorlása miatt

Váratlanul pontos képet fest a pedagógusok helyzetéről egy Telexhez eljutott levél, amelyet a Magyarországi Református Egyház Zsinatának elnöksége küldött az egyházhoz tartozó oktatási intézmények pedagógusainak. A Balog Zoltán püspök, az emberi erőforrások korábbi minisztere, illetve Molnár János főgondnok, a zsinat presbiteri elnöke által aláírt levélben az áll: „Sok bizonytalanság, elkésztető körülmény nehezíti ma a tanítást, s akadályozza, hogy a lényegre, az Önre bízott diákok nevelésére összpontosítson. S a köznevelést övező vitákban is kevés figyelem jut a legfontosabb kérdésekre, hogy kik, hogyan, mit és kiket tanítanak a magyar iskolákban. Számunkra Ön mint pedagógus érték, aki méltó arra,

hogy elismerjék a munkáját, méltó megfelelő bérezésre, szakmai elismerésre, megfelelő pihenőidőre, szabadságra.” A levél további részében szó esik a megfelelő elismerés, így a pihenőidő és a bérezés fontosságáról, majd azzal folytatódik, hogy a református egyház korábban többször jelezte szakmai álláspontját a tervezett új pedagógusi életpályával kapcsolatban, és bár a javaslataik egy részét meghallgatta a kormány, maradtak nyitott kérdések. „Intézményvezetőink visszajelzései alapján, amennyiben a pedagógusbérek emelése nem történik meg a korábban tervezett módon, szeptembertől az egyházi fenntartású intézményekből is megindulhat a pedagógusok elvándorlása.” (*telex.hu, 2023. június 21.*)

Honvédelem tantárgy oktatása kezdődött szeptembertől

Országosan 120 iskolában indulhat el a honvédelem tantárgy oktatása a következő tanévtől. Július elejéig 37 köznevelési és 83 szakképzési intézmény jelezte igényét a tantárgy bevezetésére – erről adott tájékoztatást még nyár elején *Rétvári Bence* parlamenti államtitkár az LMP-s *Ungár Péter* kérdésére. A tantárgy oktatásához a Honvédelmi Minisztérium fogja biztosítani a szakembereket, „akiknek a próbaoktatás megkezdése előtt szakmai, pedagógiai, tanügyigazgatási és módszertani felkészítésen kell részt venniük”.

A tantárgy oktatásában részt vevő fiatalok a legfontosabb honvédelmi szervezetek és feladatok megismerésén túl elméleti és gyakorlati ismereteket szerezhetnek egyebek között a kibervédelem és a térképészet területén, valamint elsajátíthatnak egyéb gyakorlati ismereteket is. Augusztus elején jelent meg a rendelettervezet a kormány honlapján a szeptemberben induló új honvédelem tantárgy oktatásáról, amelyhez több kormányrendelet módosítása is szükséges. A hatásvizsgálati lapból az derül ki,

hogy a tárca 210 tanulóval, illetve hét, a honvédelem tantárgyat oktató katonával számol. Módosítani kell a fegyverekről és lőszerokról szóló kormányrendeletet a légfegyverek oktatási célra történő használatának érdekében, illetve megfelelő biztonsági szabályokat kell kialakítani az emberi élet kioltására nem alkalmas eszközök használatához.

A tárgyat olyan pedagógus taníthatja, aki felsőfokú végzettséggel és katonai szakképzettséggel rendelkezik, vagyis elvégezte a százhusz órás módszertani továbbképzést, vagy érettségivel rendelkezik és részt vett honvéd altiszti vagy azzal egyenértékű képzésben, illetve akik katonai alapképzéssel és legalább három év katonai szolgálati viszonytal rendelkezők. Előnyt jelent az is, ha az oktatók szakmailag hitelesek, megjelenésükben és fellépésükben megtestesítik a „katonaidélt”. A tervezet szerint a cél az, hogy a tantárgyat olyan katonák oktassák, akik a tanórai tevékenységeken túl képesek az iskola honvédelmi nevelési feladataiban is aktív szerepet vállalni. Ilyen például az a fakultatív foglalkozás, melynek keretein belül a diákok lögyakorlaton vehetnének részt.

*

Magasabb ösztöndíjat és ingyenes étkezést biztosít a honvédelmi iskolákban a kormány – így szól a Magyar Közlönyben 2023. augusztus 15-én megjelent kormányrendelet. Egész pontosan a honvédelmi tárca irányítása alá tartozó köznevelési és szakképző intézményekben tanulónak jár az emelt összegű ösztöndíj. A kadétek tanulmányi átlaguktól függően, a kilencedik évfolyam második felétől havi 16 és 67 ezer forint közötti ösztöndíjban részesülnek majd. (*telex.hu*)

A pedagógusi munkát végző nyugdíjasok nyugdíjáról

A nyár közepén felröppent a hír a nyugdíjasként foglalkoztatott pedagógusok nyugdíjmegvonásáról. Úgy tűnik, jogszabály-módosítások okoztak átmeneti gondot.

Petróczi Gábor köznevelési szakértő megnyugtat mindenkit: *a közalkalmazotti jogviszony 2023. december 31-i megszűnéséig és az azt követően létrejövő köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban sincs akadálya annak, hogy a köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben foglalkoztatott nyugdíjas munkavállalók a jogviszonyuk után járó illetményük mellett öregségi nyugdíjukat is megkaphassák.*

Összefoglalva a jogszabályváltozások lényege: a köznevelési intézményekben, szakképző intézményekben foglalkoztatott közalkalmazotti jogviszonyban álló nyugdíjas pedagógusok és más munkavállalók foglalkoztatása továbbra is lehetséges közalkalmazotti jogviszonyban úgy, hogy a jogviszony fenntartása mellett az öregségi nyugdíjuk folyósítását sem kell szüneteltetniük. A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény rendelkezései szerint azonban 2023. december 31-én az érintettek döntő többsége számára véget ér a közalkalma-

zotti jogviszony, és 2024. január 1-jétől köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban folytathatják tevékenységüket. A Tny.-törvény 83/C. § (1) bekezdése azonban 2024. január 1-jétől ismét módosulni fog, mert a közalkalmazotti jogviszony mellé a törvény immár beemeli az új köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyt is.

(*Petróczi Gábor honlapja*)

Szakszervezeti tiltakozások – Továbbra is vonják le a tagdíjat!

A PSZ és a PDSZ közös közleménye

A két szakszervezet 2023. augusztus 8-án kiadott közös közleményében tiltakozik a Miniszterelnöki Kabinetiroda által kezdeményezett törvénytervezet ellen, amely a szakszervezeti tagdíjak munkáltató által történő levonásáról és átutalásáról rendelkezik, és követelik a törvénytervezet (úgynevezett salátatörvény) ezen passzusának visszavonását. A tervezet értelmében a munkáltató nem lenne köteles a dolgozó kérésére a szakszervezeti tagdíjat levonni és a szakszervezetnek átutalni több más, közszolgáltatásban dolgozó munkavállalói csoport mellett a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény hatálya alá tartozók esetében sem. Mivel az intézkedés csupán rájuk vonatkozna, ez diszkriminatív.

A tárca a közsférában dolgozók ügyintézési terheinek csökkentésével indokolja az elképzelést, az érintettek viszont úgy gondolják, valójában nem irányul másra, mint a közsférában működő szakszervezetek megfojtására, anyagi ellehetetlenítésére. A szakszervezeti tagok jelentős része élt eddig azzal a joggal, hogy tagdíjátutalási megbízást adott a munkáltatónak, ezzel a tagdíjfizetésre vonatkozó további teendője nem volt, és a munkáltató automatikusan igazolást is adott a tagdíjfizetésről, amely adóalap-csökkentő tételként az adóbevallásba került. Most mindezt meg akarja nehezíteni a kormány.

A PSZ véleménye

Bár ezt a törvénytervezetet közvetlenül nem juttatta el a kormány a szakszervezethez, a PSZ véleményezte azt és elküldte a társadalmi egyeztetésre megadott e-mail-címre. Ebben a fent említett problémák mellett arra is felhívta a figyelmet, hogy a tervezet változatlan formában történő elfogadásával a kormánynak nem lesz módja teljesíteni a 10%-os küszöbvel kapcsolatos kötelezettségét, vagyis felmentheti magát a munkavállalói érdekképviseléssel történő egyeztetési kötelezettsége alól is. A pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerint a munkavállaló nem köteles nyilatkozni szakszervezeti tagságáról, akkor hogyan állapítható majd meg a munkáltató és az ágazati irányítás számára a pedagógus szakszervezeti tagsága. A tervezet az Európai Unió jogának való megfelelés, valamint az egyenlő bánásmód követelménye szempontjából is súlyosan aggályos. A PSZ véleményében nyomatékosan kéri a tervezet mielőbbi visszavonását.

*

Konföderációk nyilatkozata

A tervezettel kapcsolatban a magyar szakszervezeti konföderációk is közös nyilatkozatot adtak ki. Ebben az ÉSZT, a LIGA Szakszervezetek, a MASZSZ, a Munkástanácsok és a SZEF azt írta, hogy a törvénytervezet azon fejezetei, melyek a közsféra több ágazati jogszabályából törlik a munkáltatói kötelezettséget a tagdíjak levonásával kapcsolatban, diszkriminatívak az állam által alkalmazottakat képviselő szakszervezetekkel szemben, és ellentétesek a szociális partnerség gyakorlása során elvárható együttműködési szándékkal. A szakszervezeti konföderációk követelik a tervezet azonnali visszavonását, és érdemi, lehetőleg az Országos Köszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) keretei közötti tárgyalás elindítását azzal kapcsolatban, hogy a kormányzat miért nem kívánja saját munkáltatói feladatát oly módon ellátni a szakszervezetekkel folytatott egyeztetés során, ahogy azt – jogosan – a versenyszféra munkáltatóitól elvárja.

Elkötelezett fiatal fizikatanár

A PSZ új alelnöke: Tóth Tünde

Kevés fiatal van a pedagóguspályán, ezért a szakszervezet még nagyobb örömmel veszi, ha vezetői közé is bekerül egy ifjú tanár. Tóth Tünde először fizikusként végzett, majd 2019-ben az ELTE-n középiskolai fizikatanári végzettséget is szerzett. Már abban az évben elkezdett dolgozni a Kőbányai Harmat Általános Iskolában fizikatanárként. A PSZ XXXVI. kongresszusa a szervezet alelnökévé választotta.

– Ma, amikor a sok probléma ellenére egyre kevesebb a szakszervezeti tag, mi sodor egy fiatal munkavállalót a szakszervezet felé?

– Az iskolában mindennap szembesültem az oktatási rendszerben felmerülő nehézségekkel, tapasztaltam a problémákat, és figyeltem a szakszervezeti tisztségviselők aktuális helyzetértékelését a sajtóban. 2019 szeptemberében kezdtem el tanítani, de már az első tanévet megszakította a Covid-járvány, a tanévet az online térben fejeztük be. Amikor egyik napról a másikra kellett átállnunk az online oktatásra az oktatás-irányítás segítsége nélkül, elhatároztam, ha visszatérünk az iskolába, első dolgom lesz, hogy belépési nyilatkozatot kérek az alapszervezeti titkártól.

Ez a következő tanév őszen meg is történt, vagyis 2020 októberétől vagyok szakszervezeti tag. A titkár örült, hogy újabb fiatal tanár lépett be a szakszervezetbe, és fokozatosan bevont a szakszervezettel kapcsolatos dolgokba. Azonnal a PSZ ifjúsági tagozatába irányított, de részt vettem a SZEFG képzéseiben, ami nagyban segítette, hogy fokozatosan egyre jobban elköteleződtem a szakszervezet iránt. A titkár egyre gyakrabban kérte ki a véleményemet a helyi ügyekkel kapcsolatban, ugyanakkor segített abban, hogy eligazodjak a szervezet egészén belül is. Ez volt a szakszervezeti tevékenységem kiindulópontja. És 2021 januárjától a fi-

gyelmeztető sztrájkjal beindult az erőteljesebb munkavállalói tiltakozás.

– Az iskolában, ahol tanított, hogyan zajlottak a tiltakozások?

– Már a kétórás figyelmeztető sztrájk idején is tagja voltam az iskolai sztrájkbizottságnak, tehát a kezdetektől részt vettem a sztrájkok szervezésében. Mivel az alapszervezeti titkárom egyben X. kerületi titkár is, így a kerületi ügyekbe is belefolytam. Nyílt levelet, petíciókat fogalmaztunk meg és írtunk alá a kollégákkal.

Tüntetést is szervezetünk 2022 novemberében, amelyre meghívtuk Totyik Tamás (jelenleg elnök) és Gosztonyi Gábor alelnököket. Pár kollégámmal csatlakoztunk a Zebraszerda-akcióhoz is.

– Teljes erőbedobással tevékenykedett az akciókban, próbálkozott-e fiatalokat – vagy kevésbé fiatalokat – a szakszervezetbe csábítani?

– Igen. Az első sikerem egy képzéshez kötődik: a SZEFG által szervezett „Szakszervezetek és lakhatás” képzés része volt egy kérdőívadás is. A kérdések alapján jó beszélgetés indult be a kollégákkal, és többen is jelezték, milyen jó, hogy ilyen kérdésekkel is foglalkozik a szakszervezet. Akkor öt kollégát léptettem be a szakszervezetbe. Később még néhány ismerősömet más iskolákból, más kerület-

ből is meggyőztem arról, hogy érdemes belépni.

– Miért jó egy ilyen kérdőív, a problémát méri?

– A válaszok kiértékelése után el tudunk gondolkodni azon, hogy helyi szinten, Kőbányán hogyan lehet továbblépni a lakhatás kérdésében. De beszélgetésindítónak is nagyon jó volt a kérdőív. Megtapasztalhattam, hogy a kollégák szívesen megosztják egy-egy a témában a tapasztalataikat, véleményüket, nézeteiket, ha odamegyünk hozzájuk és kérdezzük tőlük.

– Akkor ez is azt igazolja, amit a PSZ vezetői a január eleji Tudásmeneten tapasztaltak, hogy ha leülsz és valódi beszélgetést folytatasz a kollégákkal, annak csak jó eredménye lehet?

– Ez így igaz. Kőbányán is tartottak fórumot, és úgy láttam, a résztvevők szívesen tették fel a kérdéseiket, mondták el a panaszukat, véleményüket. A tavaszi országos fórum sorozat alatt is ennek köszönhetően lépett be 500 kolléga. A személyes beszélgetésnek nagy ereje van. A Tudásmeneten is megtapasztalhattam a személyes beszélgetések erejét, mi alatt három napon keresztül gyalogoltam Gyöngyös határától Budapestre.

– Azok a problémák, amelyek a sajtóban megjelennek, valóban tapasztalhatók a

mindennapokban? Tényleg érzékelik sokan, és mennyire nagy az elégedetlenség, illetve mennyire adnak ennek hangot?

– Személyenként változó, ki hol húzza meg a határt, és mi az, ami ellen már felemeli a hangját. Én nagyon aktív alapszervezetnek voltam/vagyok a tagja, ahol a kollégák gyakran megosztják a véleményüket az aktuális dolgokról, a problémákat mindig kibeszélik. Az iskolában olyan apróságok is segítik például az információáramlást, hogy az alapszervezeti titkárom asztala épp a tanári bejáratával szemben van, így akinek kérdése van, rögtön hozzá tud fordulni, és máris kezdődhet a beszélgetés. A szakszervezeti faliújság is nagyon hasznos, a PSZ közleményei, információk olvashatók ott. A faliújság előtt is van egy kis asztalka, az is vonzza a kollégákat egy kis beszélgetésre, itt is sokat ventilálgattunk, ötletelgettünk közösen.

– Óriási probléma a pedagógushiány, a pályát most elhagyók miatt, illetve mert nem jönnek fiatalok. Ön elsőként fizikus végzettséget szerzett, később tanára lett ennek a tudománynak. Miért?

– A Szegedi Tudományegyetemen kezdtem a tanulmányaimat fizika alapképzési szakon, és már akkor gondoltam arra, hogy a tanári szakirányt is elvégzem. Végül a mesterképzés után jelentkeztem az ELTE rövid ciklusú tanárképzésére. Sokáig azt mondtam magamnak, ez csak egy „B” terv, sosem baj, ha több lábom áll az ember. De a családom már az elején mondta, ha egyszer bekerülök egy iskolába, ott is maradok. Nekik lett igazuk. Valóban úgy megkedveltem a gyerekekkel közös munkát, hogy utána nem tudtam elszakadni az iskolától.

– Most mégis otthagya a gyerekeket.

– Nem volt egyszerű a döntés. Úgy gondolom, most így tudok a legtöbbet segíteni a diákjaimnak. Az a célom, hogy ebben az öt éves ciklusban megpróbáljam megteremteni a feltételeket, körülményeket ahhoz, hogy utána visszamehessek tanítani egy olyan rendszerbe, amelyben nem veszi el az időt a gyerekektől a túl sok adminisztráció. Szeretném, ha sikerülne olyan változásokat elérni, hogy 2028-ban azt mondhassam: igen, én ebben az oktatási rendszerben szeretnék tanítani.

Most már mindenkinek ki kell lépnie a komfortzónájából

Gosztonyi Gábor történelemtanár szakképző iskolában tanított, mielőtt hét évvel ezelőtt a szakszervezet alelnöke lett. A PSZ

XXXV. kongresszusa tavasszal újra megválasztotta a szervezet egyik helyettes vezetőjévé, miután az elmúlt években a szakképzésért és a tagozatokért felelős vezetőként, valamint a szervezet egészének működésében is aktívan tevékenykedett.

Interjú Gosztonyi Gáborral, és információk a szakképzés jelen helyzetéről.

– Mi motiválta arra, hogy ismét aspiráljon az alelnöki posztra?

– Összeállt egy olyan csapat, Totyik Tamás, Tóth Tünde és személyem, amely – úgy gondolom – el tudja mozdítani a PSZ-t arról a holtpontról, amelyben most van. Gőzerővel kellene a tagság létszámát növelni, illetve az elégedetlen kollégákat cselekvésre buzdítani. Az új csapatot, Tündét a PSZ 2022-es rendhagyó tanévzáró sajtótájékoztatóján ismertük meg. Fiatal pedagógusként volt ott és talpraesetten, frappánsan válaszolt az újságírói kérdésekre. Később ő egyedüli PSZ-tagként három napra becsatlakozott a Tudásmenetbe. Ráadásul olyan szakszervezeti képzettséget szerzett korábban, amire szükségünk lehet nemzetközi téren, és korából adódóan a fiatalok megszólításában is számíthatunk rá. Azt hiszem, ezt a tudást Tamás és az én tapasztalatom mellé téve lehet abban hasznosítani, hogy beinduljon egy erőteljesebb taglétszám-növekedés.

– Az elmúlt évek küzdelmeit átélve még optimista?

– Remélem, hogy összeszedtem annyi tapasztalatot, hogy valóban a szervezet hasznára tudok lenni. És hiszem, hogy hárman olyan programot tudunk megvalósítani, amely eredményt hozhat a célok elérésében. Évek óta fontosnak tartom a tudatos munkavállalóvá nevelést, és a proaktivitást, azt, hogy a szolgáltató szakszervezettel szemben olyan szervező modellt tudjunk kialakítani a PSZ-ben, amely az aktív cselekvésre helyezi a hangsúlyt és nem a késői reakciókra.

Ennek előzménye volt, amikor Tamás és én magánemberként népszavazási kérdéseket nyújtottunk be, valamint a már előbb említett, a vártnál is nagyobb visszhangot generáló Tudásmenet. De az az oktatási fórum-sorozat is, amelyet 2023 tavaszán végigcsináltunk. Ennek szlogenje lett, hogy „Tízezer kilométer, 40 fórum, 3000 személyes találkozás”, aminek hatására több mint 500 kolléga belépett a szakszervezetbe. Na, ilyen akciókra van szükség. Hozzáteszem, az előző ciklust (2018–2023) nagyban befolyásolta a Covid-járvány.

Most már mindenkinek ki kell lépnie a komfortzónájából

Folytatás a 15. oldalról

Olyan váratlan kihívások elé állította a szakszervezeteket is, hogy sokáig csak pislogtunk. Bár, ha belegondolok, már akkor is proaktívak voltunk, nem hiába tiltotta le a Facebook-oldalunkat a hatalom, mert olyan problémákat feszegettünk a nyilvánosság előtt, amiket próbáltak el-tussolni.

– Nem sokkal a járványt követően már beindult a keményebb érdekvédelem.

– 2021. október közepe óta, a sztrájk-bizottság megalakításával indult, és korántsem ért véget. A küzdelmet tovább kell folytatnunk, és talán bizonyos pontokon elérhetjük, amit szeretnénk. Persze ehhez az is kell, hogy a fortélyos félelem helyett nagyobb érdeklődést és nagyobb aktivitást mutassanak a tagjaink. Azt gondolom, hogy meg fogjuk találni azt a pontot, amikor még szélesebb rétegeit tudjuk megszólítani a pedagógusoknak és a társadalomnak. Bármennyire populista szlogennek tűnik, de igaz, hogy az oktatás nemzeti ügy. Ez a státustörvény nemcsak a pedagógusokat és az oktatásban dolgozókat érinti, hanem érinti a ma iskolájában ülő diákokat és a szülőket, nagyszülőket, hozzátartozókat. A kormánynak azt kellene felfognia, ha ilyen szinten kizsigereli a pedagógusokat, lerohasztja tudatosan a közoktatást, az nem szolgálja a jövő generációjának érdekeit.

– És az nem szolgálja a társadalom egészének érdekeit sem.

– Mi már várnánk azt, hogy a gazdaság szereplői megszólaljanak, meg merjenek szólalni. Nem a NER-oligarchákra gondolok, akik eddig is teljesítmény nélkül kapták az uniós támogatásokat. Olyanokra gondolok, akik valóban piaci alapon

próbálnak boldogulni. Mit fognak csinálni 5–10 év múlva, amikor nem lesz számukra használható, XXI. századi munkavállalói kompetenciákkal felvértezett munkavállaló?

– És ez nemcsak a diplomásokra vonatkozik, hanem bármely középfokú végzettségűre és a szakképesítést szerzőkre is.

– Én szakképző iskolában tanítottam, hát ott is vannak gondok. Nem jogos az a hurráoptimizmus, amit a szakképzési államtitkárság sugall. Amióta alelnök vagyok, azóta a második nagy reform zajlik a szakképzésben, ami a kapkodás jele. Az átláthatatlanság a bizonyítéka annak,

“

Én szakképző iskolában tanítottam, hát ott is vannak gondok. Nem jogos az a hurráoptimizmus, amit a szakképzési államtitkárság sugall. Amióta alelnök vagyok, azóta a második nagy reform zajlik a szakképzésben, ami a kapkodás jele. Az átláthatatlanság a bizonyítéka annak, hogy sok minden nincsen rendben.

hogy sok minden nincsen rendben. A régi rendszerben is dolgoztak külső munkahelyen a diákok, csak akkor nem hirdették örömmel a duális képzést. Akkor ezt tanulói szerződésnek hívták, és a pontos adatok az ISZIIIR-ben (Internetalapú Szakképzési Integrált Információs Rendszer) havi frissítésben lehívhatók voltak. Most az IKK (Innovatív Képzéstámogató Központ) honlapján már nem található meg a duális képzésben részt vevő diákok létszáma, az ágazati képzőközpontokról (hány alakult, hol működnek, milyen ágazatban) sincs adat.

A gödi piaristák példaértékű modellje,

hogy orientációs évfolyamokat indítottak. Ott olyan diákokat fogadtak, akik nem akartak gimnáziumba menni, de nem tudták, milyen szakma felé induljanak, nekik különböző szakmacsoportokat mutattak be. És most bezárják ezt a kiemelt projektet, ami 2018 óta jól működött és nem kevés pénzbe került. A szakképzési törvényben és a végrehajtási rendeletben elhúzták a mézesmadzagot a fiatalok orra előtt, mivel – nagyon helyesen – a mindenkori minimálbérhez kötötték az ösztöndíjat és a tanulói munkaszerződésekben meghatározott bérezés számítási módját is. De ez a rendelkezés csak kettő évig élt, és ahogy a pedagógusbérekénél tették, elszakították a minimálbér össze-

gétől ezeket a juttatásokat. Most pedig olyan módosítást fogadtak el, amely szerint két hónappal rövidebb ideig kapják meg mindkét pénzt. Ez a szegényebb térségekben óriási gondot okoz, hiszen az ott élő fiataloknak, akiknek csak a közmunkaprogramban van lehetőségük dolgozni, ez plusz ösztönző volt a tanuláshoz.

Ugyanakkor folytatódik az eszeveszett pénzkirámlás és a források rossz helyre csoportosítása. A legutolsó jogszabályi módosítás a szakképző intézmények-

re hárítja az akkreditációs vizsga díját, vagyis már nem az állami szerv fizeti. Ráadásul ennek a fedezetét nem látjuk a 2024-es költségvetési törvényben. Lényeges elemeiben a törvényt negyedszer módosították, ami azt jelenti, hogy a kormányzat számára is kiderültek azok a problémák, amelyeket a PSZ már évek óta előre jelzett.

– A közoktatási államtitkársággal folynak megbeszélések – bár csekély eredménnyel –, de nem hallunk a szakképzésért felelős tárcával zajló egyeztetésekről.

– Az együttműködésünk „levelező ta-

gozaton” folyik. A PSZ megírja a problémákat, arra különböző intenzitással érkeznek – vagy nem – válaszok. Két éve várunk Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár válaszára annak kapcsán, hogy szervezze meg a valódi szociális párbeszéd munkacsoportját a Szakképzési Innovációs Tanácson belül, ugyanis a SZIT nem a hagyományos értelemben vett szociális párbeszédnek a terepe. Ha ez megvalósul, a PSZ szívesen visszatér a SZIT-be, ahonnan 2019-ben kilépett. Az új szakképzési törvényben egyébként nem szerepel a KÖÉT-hez (Köznevelési Érdekegyeztetési Tanács) hasonló egyeztetési fórum. Annyit tudok mondani, a választások után a KIM részéről Vitályos Eszter miniszterhelyetttel találkoztunk, akit a bérekkel kapcsolatban kerestünk meg. Felhívtuk a figyelmét, hogy a szakképzésben egyéni béralku van, de a szakképzési centrumoknak nincs pénze, ezért sok helyen már kevesebb bért kapnak a közismereti tárgyat oktatók, mint a közoktatásban, így félő, hogy megindul a visszaáramlás. De azóta sem történt az ügyben semmi komoly, hacsak azt a 10%-os béremelést nem nevezzük annak, amit a köznevelésben is megkaptak a kollégák, és itt sem fedezi az elmúlt időszak inflációját. Nemrég zajlott le a minősítés, és kiderült, semmilyen összefüggés nincs a minősítésen elért pontszám és a fizetésnövekmény között. Pedig a kollégák több tucat munkaórát beleöltek a teljesítménymérésbe. Átlag 5 százalékos növekedésről beszélt a tárcsa, ez is felháborító. És most ezt a rendszert próbálják ráerőltetni a köznevelésre is. Csak ott évente kellene hasonló procedúrán átesnie a kollégáknak. Ráadásul a fizetésük dupláját is érintheti a változás.

– A sztrájk tárgyalások folytatódnak, hisz nem teljesültek a követelések. Másfél év után változhat-e valami?

– Egy pont teljesült, a pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek gyerekekkel eltöltött ideje nem lehet több 35 óránál. Igaz, mi ezt nem egy új törvényben kértük. És még egy fél siker: a státusztörvénybe utolsó pillanatban bedobott módosítás, amit nemcsak a szakszervezetek kértek, hanem az Európai Bizottság is: a fix óraszám megjelenése a rendszerben. Csakhogy a szakszervezetek 22 órát követelnek. A fix óraszám a pozitív irányba tett első lépés, ami azért fontos, mert az ezen felüli túlmunkát azonnal ki kell fizetni. De a valóság az, hogy duplájára emelték az eseti helyettesítések óraszámát. A kormány azt a

hamis látszatot kelti, hogy a szakszervezetek kérésére a tavasszal betervezett 80 óra helyett csökkentette 60 órára az eseti helyettesítéseket. A szakszervezetek azonban nem azt kérték, hogy csökkentsék az ingyen helyettesítést, hanem azt kérték, hogy töröljék el azt! A XXI. században elfogadhatatlan, hogy ilyen vérlázítóan alacsony bér mellett ingyenmunkára kötelezik a munkavállalót.

– Tud-e változtatni a szakszervezet a módszerén, az eszközein annak érdekében, hogy eredményt érjen el?

– Itt volt a nyár a felkészülésre, és kialakult egy olyan civil összefogás az oktatásért, amelyben szakszervezetek, fiatalok szervezetei, civil és szakmai szervezetek együtt találják ki a módszereket. Azért kaptuk a bosszútörvényt, mert fáj a kormánynak, hogy több mint másfél éve felszínen tartunk egy olyan össznézeti problémát, amelyet feleannyi energiával orvosolni lehetett volna, de ők folyamatosan nehezítik a véleménynyilvánítási lehetőségeket, felületeket. Az természetes, hogy másfél évig nem lehet folyamatosan 100 Celsius-fokon égni, az aktivitás olyan, mint a szinuszgörbe: néha kicsit magasabb, néha laposabb. A kormány egyébként mindig gondoskodik arról, hogy fellángoljon az ellenállás tüze. A 2022–2023-as tanév, valljuk be, az ellenállásról szólt, ami kifárasztotta a dolgozókat is, a civil szakmai szervezeteket, mindenkit. Nem lehet lemondani a tüntetésekről, a sztrájkokról, de kell találni egyéb utakat. Ez pedig azon múlik, hogy mit akarnak a pedagógusok, akik kint vannak a terepen, mi az, amire a kollégák hajlandók, meg tudják szervezni. A PSZ Országos Irodája bármiben segít, támogatjuk őket helyi szinten, vagy lehet belőle országos mozgalom. Az biztos, hogy mindenkinek ki kell lépnie a komfortzónájából, saját buborékján túl kell néznie.

Az oktatásban akkor lesz igazán előrelépés, ha – mint Lengyelországban, szándékosan mondom példát a környékről – egy pártok felett álló, választási ciklusokon túlmutató nemzeti egység alakul ki az oktatáspolitikáról, az oktatás fejlesztésének irányáról. A megvalósulás még azután is több évtized. A finn csoda sem két nap alatt jött létre, ők már a 70-es években, a lengyelek a rendszerváltás idején kezdték. Siessünk, mert minden egyes elvesztegetett év hatványozottan hosszabb idejű helyreállítást jelent.

A PSZ XXXVI. kongresszusa elfogadta a szakszervezet öt évre szóló programját

Tagtoborzás, hálózatépítés, a választott tisztségviselők felkészítése, szakmai fórumok szervezése – egyebek mellett ez is szerepel a PSZ programjában, amelyet az országos tisztújítás után, a 2023–2028 közötti időszakra fogadott el a XXXVI. kongresszus 2023. július 1-én (a státusztörvény elfogadása előtt).

A PSZ legfőbb célja a szétszakított oktatási-nevelési ágazat egyesítése, valamint teljesen új oktatáspolitikai megteremtése. A szervezet jelen körülmények között a státusztörvényt és a teljesítményértékelési rendszert, illetve a köznevelési törvény módosításait nem tudja elfogadni, de szeretné elérni:

„A közalkalmazotti törvény alapján új, egységes törvényi szabályozást minden oktatásban dolgozó számára.

Új bértáblarendszer megteremtését, ahol az oktatásban dolgozók illetményalap-számítási (vetítési) alapja a mindenkori pályakezdő diplomások átlagbére. Ez a szakképzésben és a gyermekvédelemben dolgozókra is vonatkozzon.

Új, ötelemű bérrendszer bevezetését:

1. bértábla;
2. pótlékok (intézményvezetői, munkaközösség-vezetői, osztályfőnöki stb.);
3. célfeladatok, iskolai rendezvények, versenyeztetések stb. után járó célprémium;
4. helyettesítések, felügyeleti díjak;

5. intézményi teljesítményértékelés után járó bérkiegészítés.

Az oktatási, szakképzési, gyermekvédelmi ágazatban nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak – technikai dolgozók, NOKS-os és adminisztratív dolgozók – számára új bértábla legyen, melynek alapja a garantált bérminimum 130%-a.

A pedagógusi és oktatói munkakörben foglalkoztatottak heti 40 órás munkaidéjéből a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő legfeljebb heti 22 óra, óvodapedagógusoknak heti 28 óra legyen.

Csökkentsék az adminisztrációs terheket.

A neveléssel-oktatással lekötött óraszám felett ellátott tanórákat, foglalkozási órákat, a felügyelet ellátását, a nem pedagógusi munkakörben foglalkoztatottak rendkívüli munkavégzését fizessék ki.

Az éves munkaidőkeretet töröljék el a szakképzésben.

A több telephelyen feladatot ellátó munkavállalók számára pótlékot állapítsanak meg, az utazással járó teljes költséget térítsék meg.

Legyenek jogosultak a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlékra azon intézmények dolgozói is, ahol a tanulók legalább 10 százaléka SNI-s, BTMN-es vagy hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve azok, akik összevont tanulói csoportban tanítanak egész évben. Amely intézményben ez az arány jóval magasabb, a dolgozóknak sávosan magasabb pótlék járjon.

A minősítési és tanfelügyeleti rendszer függesztését, a pedagógusok életpályamodellje újragondolását.

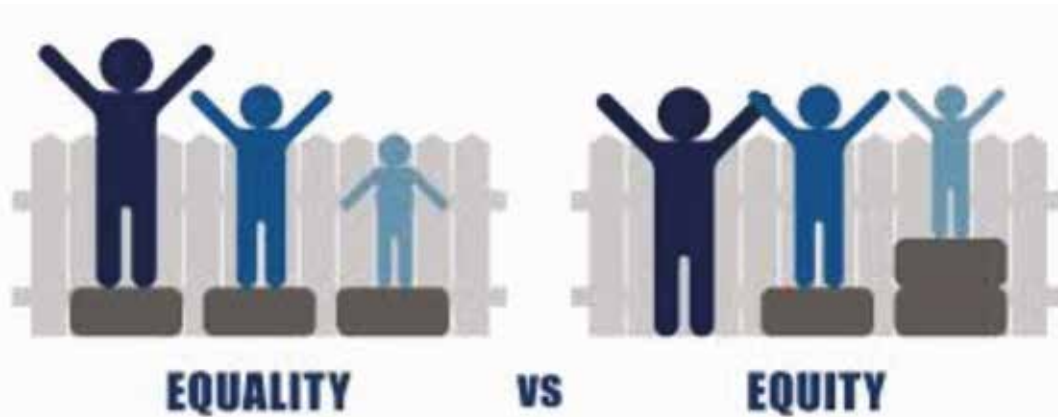
A minőségi munkát ismerjék el és megfelelően díjazták.

A szakszervezeti tisztségviselők munkaidő-kedvezményének meghatározása a Munka törvénykönyve alapján történjen.”

A program itt és a dokumentumok között is elérhető:

<https://pedagogusok.hu/wp-content/uploads/2023/07/A-PSZ-programja-a-XXXVI-Kongresszus-jovahagyásával.pdf>

Esélyegyenlőség – és a kormány

A PSZ határozottan elítélte és közleményében visszautasította Gulyás Gergely miniszter kijelentéseit a kompetenciamérés rossz eredményeiről, miszerint „ott, ahol a cigány gyermekek száma nagyon magas, ezek a problémák sokkal erősebben jelentkeznek”.

A kormány az elmúlt 12 év alatt szinte semmit sem tett a diákok esélyegyenlőségéért, a hátrányos helyzetű településeken élő gyermekek felzárkóztatásáért, sőt, Magyarországon az iskola még növeli is a társadalmi különbségeket a diákok származásától függetlenül. Vagyis az „integrációs nehézségeket” egyedül a kormány a felelős.

A PSZ évek óta azt hangsúlyozza, hogy a felzárkóztatáshoz több pedagógiai asszisztensre, gyógypedagógusra és fejlesztő pedagógusra, szociális munkásra lenne szükség. Évek óta több pénzt kellett volna fordítani a roma származású gyermekek, diákok felzárkóztatására, nem utolsósorban megbecsülni azokat az oktatásban dolgozókat, azokat a pedagógusokat, akik a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű térségekben dolgoznak.

A Miniszterelnökség nem hagyta szó nélkül a PSZ közleményét, válaszul kiadott közleményükben ez áll: „Nehéz szövegértési képességeket elvárni a diákoktól, ha az a Pedagógusok Szakszervezeténél is hiányzik.” Szerintük „a PSZ úgy ítéli el Gulyás kijelentését, hogy – mint a nyilatkozatból kiderül – maga is egyetért vele...” A „tanárok megbecsüléséért való aggódás különösen hiteltelen egy olyan szakszervezettől, amely annak a baloldalnak a kampányát támogatta és

Szakszervezete által megfogalmazott kritikák valóság tartalmát illeti: Magyarországon minden tankerület esélyegyenlőségi intézkedési tervvel rendelkezik. A tervek végrehajtását a kormány az EFOP program keretében több mint 10 milliárd Ft-tal támogatta. A beiskolázási körzetek kialakításakor évről évre fontos szempont a szegregáció kiküszöbölése. 2015-től kötelezővé tettük az óvodáztatást, a cigány gyerekek is teljes körű iskolai felkészítésben részesülnek. A tehetséges diákok felzárkóztatását elősegítendő országos hálózatként működtetjük az Arany János programot, kollégiumi elhelyezést, ösztöndíjat biztosítunk. Tanodákat hoztunk létre, melyek az adott településeken délutáni foglalkozásokat, tanulási lehetőséget biztosítanak az arra rászorulóknak. Programot indítottunk a halmozott hátrányokkal küzdő cigány lányok végzettség nélküli iskolaelhagyásának csökkentése érdekében.

A cigány fiatalok felsőoktatási részvételének erősítése érdekében létrehoztuk a roma szakkollégiumi rendszert. Az új pedagógusi életpályatörvénynek és az arra alapozott pedagógus-béremelési programnak éppen az az egyik célja, hogy a hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatása javuljon. A törvény szerint a kedvezményezett és felzárkózó településeken, továbbá azokban az iskolákban, ahol a hátrányos helyzetű diákok aránya a 10%-ot meghaladja és felzárkóztató programot folytatnak, 20%-kal magasabb fizetést kapnak a pedagógusok.”

ma is azokkal a pártokkal fű egy követ, amelyek mindent megtesznek Brüsszelben, hogy a kormány által tervezett, az elmúlt 30 évben példátlan nagyságú pedagógus-béremelést megakadályozzák”.

Majd felsorolják, mit tett a kormány a szegregáció visszaszorítása érdekében:

„Ami pedig a Pedagógusok

A magyar diákok szövegértése minden várakozást alulmúlt

Fiatalok tömegei kerülnek ki úgy az iskolából, hogy valószínűleg felnőttként sem lesznek alkalmasak betanított munkán kívül bármi másra – mutatta ki a friss kompetenciamérés. A nyolcadikosok 40 százaléka az alapszint alatt teljesített a szövegértésben és a digitális eszközök használatában – látszik, hogy a világvárvány alatti távoktatás

is rányomta bélyegét a teljesítményre, hiszen a digitális képességek alpból igen gyengék voltak. A tizedikesek egyharmada nem érte el az alapszintet.

Matematikában is hasonló a helyzet, a természettudományokban viszont a nyolcadik és tizedik osztály között sokan behozzák a lemaradást.

A regionális különbségek óriá-

siak: Budapest is visszaesett ugyan, de így is sokkal jobb eredményeket hoz, mint az ország többi része. Szövegértésből a 174 vidéki járás közül 71-ben a nyolcadikosok átlaga nem éri el azt a szintet sem, ahol országos átlagban hatodikban kellene tartani. A Nyugat-Dunántúl viszont átlagos teljesítést mutat.

(hvg.hu)

Folytatódik:

Sztrájkbizottsági egyeztetés – 2023. június 19.

Az egyeztetés elején a PSZ és a PDSZ írásban is átadta az államtitkár részére az újabb sztrájkkövetelését, azaz sorban a hetediket.

Sztrájkköveteléseink:

1. A pedagógus-előmeneteli rendszer szerint besoroltak részére azonnali 45%-os béremelést.
2. Az oktatási ágazatban nem pedagógus-munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált illetménye azonnal a garantált bérminimum 130%-ára emelkedjen!
3. A pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak neveléssel-oktatással lekötött munkaideje heti 22 óra legyen!
4. A pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek legfeljebb heti 35 órát legyenek beoszthatók gyermekfelügyeletre! *(Ez bekerült a törvénybe. – A szerk.)*
5. 4/2023. (I. 12.) Kormányrendelet (lex Szentgotthárd) azonnali eltörlését! *(Pedagógusok a törvénysértést követően fél évvel is elbocsáthatók. – Ez nem került be az elfogadott törvénybe, de a kormányrendeletet nem törölték. – A szerk.)*
6. A sztrájkot ellehetetlenítő rendelkezések (a 2022. évi V. törvény 14–15. §-ai) azonnali eltörlését!
7. Az új pedagógus-életpályát szabályozó törvényjavaslat azonnali visszavonását! *(Elfogadta a törvényt a parlament. – A szerk.)*

A két szakszervezet kifejtette, hogy az aznapi kormányinfón elhang-

zott 10%-os pedagógusbér-emelés valójában reálbércsökkenés. A NOKS-os dolgozók körében a bért illetően felmerült a garantált bérminimum 107%-a, ami jelentős visszalépés az eddigi gyakorlattól. Ilyen inflációs környezetben számolni kell a tömeges pályaelhagyással, ha a kormány nem lép azonnal. A 22 óra kötelezőtől eltekinteni nem tudunk. Ezt évek óta követeljük. Megjegyzendő, hogy a NPK is hasonlóan értékeli ennek jelentőségét, mint a szakszervezetek. A 4. pontot illetően üdvözljük a szándékot, de nem a státusz törvényben kérjük szerepeltetni azt, hanem a köznevelési törvényben. Kifejtettük, hogy a lex Szentgotthárd visszaélésekre enged teret, hogy majd mondvacsinált indokkal még azt a csekély összegű végkielégítést se kelljen kifizetni azoknak, akik nem akarnak majd az új foglalkoztatási jogviszony alá tartozni. Természetesen válaszul ismét meghallgathattuk a megszokott mantrát az uniós forrásokról, a kormány legjobban a szándékáról és arról, hogy valójában nincs is pedagógushiány. Az egész egyeztetés csupán látszat volt, az engedmények leghalványabb jele nélkül. Meggyőződhetünk róla, hogy a kormány valóban elengedte az uniós forrásokat. Csupán az 5. pontot illetően ígért választ a következő sztrájk tárgyalásra Maruzsa Zoltán.

Látni kell, hogy tárgyalással nem lehet eredményt elérni. A kormány nyugodt, hogy nem a román pedagógustársadalommal néz szembe.

Dr. Oláh Veronika PSZ-jogász

Augusztus 16.

Az előző tárgyaláshoz képest semmilyen előrelépés nem történt, csupán néhány újabb információval lettünk gazdagabbak. Itt tudhattuk meg, hogy a 2022. évi V. törvény 14–15. §-a valójában csak megkönynyíti a sztrájk szervezést, illetve azt is, hogy a NOKS-os dolgozóknak ugyan béremelése nem lesz, de a státusz törvény számos kedvezményt tartalmaz rájuk nézve is.

Maruzsa államtitkár elmondta, hogy a decemberben érkező bérkompensáció 20–25 Mrd Ft többletkiadással jár a kormánynak ebben az évben, ami igen szembetűnő adat a kormány által 244 Mrd-ért megvásárolt zuglói betonmonstrum mellett, ami ráadásul még csak félig van kész. Így egyre nehezebb az RRF–EFOP–EU–Brüsszel okokat megérteni.

A 3. sztrájk követelési pontban a heti 22 óra helyett továbbra is a heti 24 óra a kormány álláspontja. Az államtitkár arról is tájékoztatta a jelenlévőket, hogy felméréseik szerint eddig a pedagógusok 50%-ának heti 24 óránál magasabb, 20%-ának heti 24 óra, azonban 30%-ának

heti 24 óránál alacsonyabb volt a neveléssel-oktatással lekötött óraszám. Tehát a heti 24 óra nevelés-oktatással lekötött munkaidőről annak az információnak a birtokában döntöttek, hogy az minden 3. pedagógus számára munkateher-növekedést jelent anyagi ellentételezés nélkül. Információt kaptunk arról is, hogy január 1-jétől a gyakorlonok bére 440 000 Ft, a kormány azonban nem tervezi a végrehajtási rendeletben megadott fizetési sávok alsó határának felülvizsgálatát. Ez alapján akár az is megtörténhet, hogy január 1-jétől egy Ped. I. vagy Ped. II. fokozatban lévő pedagógus bére alacsonyabb lehet egy gyakorlonok bérénel.

Az 5. pontot illetően Maruzsa Zoltán ez év végéig ígért visszavonásról szóló előterjesztést az Országgyűlés elé. Végtelenül cinikus lépés, hogy még csak ennyivel sem szeretnének a tárgyalásnak vagy a szakszervezeteknek teret engedni.

Tóth Tünde PSZ-alelnök, dr. Oláh Veronika PSZ-jogász

Az AB megsemmisítette a PSZ két alelnökének népszavazási kezdeményezését

Mint korábban írtuk, Gosztonyi Gábor és Totyik Tamás, a PSZ alelnökei magánszemélyként 2023 márciusában népszavazást kezdeményeztek öt, oktatást érintő témáról. A Nemzeti Választási Bizottság mind-egyiket elutasította. Ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordultak a PSZ vezetői a Kúriához, amely megváltoztatva a Nemzeti Választási Bizottság döntését, hitelesített két kérdést. Ezek az alábbiak:

„Egyetért Ön azzal, hogy a tanuló a Nemzeti

köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 6. mellékletben meghatározott testneveléssel együtt számított heti óraszámára három órával csökkenjen?”

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a helyi tanterv a tanórai foglalkozások időkerete harminc százaléknak felhasználásáról rendelkezhesen?”

A Kúria két népszavazási kérdést hitelesítő döntése ellen alkotmányjogi panaszt lehetett beadni az Alkotmánybíróságon – valaki

élt ezzel a jogi lehetőséggel a törvényes határidőn belül. Az Alkotmánybíróságnak 30 napja volt arra, hogy elbírálja a panaszt, ezt most néhány nap alatt megtette, és döntött, megsemmisítette a Kúria két népszavazási kérdést hitelesítő döntését. Ezáltal az AB megsemmisítette magát a népszavazási kezdeményezést is.

A PSZ úgy véli: a kormány fél attól, hogy az állampolgárok „valódi” népszavazáson mondjanak véleményt az oktatásról.

Gosztonyi Gábort a SZEFG alelnökévé választották

2023. június 23-án tartották a legnagyobb közszolgáltatásokban alkalmazottakat öszszefogó szakszervezeti konföderáció tisztújító kongresszusát. A küldöttek megerősítették pozíciójában Csóti Csaba elnököt, Szűcs Viktória és Szatmári Lajos alelnököket. Az elnökség tagjai közé választották Gosztonyi Gábort, a PSZ alelnökét és Szabó Róbert Tamást, a Közzszolgálati Szakszervezetek Szövetsége alelnökét.

A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma kongresszusi zárónyilatkozatában hangsúlyozza elkötelezettségét a megfelelő és érdemi szociális párbeszéd mellett. Megállapítja, hogy a 2019–2023-as években történt kormányzati lépések miatt erősödött a közzszférában foglalkoztatottak foglalkoztatásbiztonsági kiszolgáltatottsága. Az elmúlt négy évben gyökeres, jogállásvaltozással együtt járó átszervezésekre került sor a szakoktatás, a kulturális szféra, az egészségügy, a felsőoktatás, jelenleg pedig a közoktatás területén. Ezek a változtatások – hasonlóan a korábbi évtized rendvédelmi, államigazgatási és közigazgatási jogállás-változtatásaihoz és átalakításokhoz – az egyes ágazati szakszervezetekkel történő érdemi párbeszéd nélkül, továbbá a SZEFG megkerülésével valósultak meg. Mindeközben csökkent a minden magyar állampolgár által elérhető közszolgáltatások színvonala.

A SZEFG a következő négy évben is kiáll az intézményes országos érdekegyeztetési rendszer valós, érdemi működtetésének követelése mellett. Ezen túl – a lezajlott jogállásvaltoztatások

Fotó: SZEFG

miatt – szükség van a jelenleg számos közzszférás ágazat számára hiányos érdekegyeztetési rendszer kiépítésére is. A szervezet kongresszusa szerint „Az állam munkavállalói esetében az országos érdekegyeztetés kérdései nem delegálhatók le középszintű (területi és/vagy intézményi középvezetői) érdekegyeztetési szintekre! Még kevésbé delegálhatók e feladatok a munkahelyi alapszervezetekhez, ahol a helyben munkáltatói jogokat gyakorló, de csak korlátozott döntési kompetenciával rendelkező vezetők értelemszerűen nem tudnak a szakszervezeti titkár valódi partnerei lenni a szociális árbeszéd során” – fogalmaz a zárónyilatkozat, amely kiáll a közszolgáltatásokban dolgozók munkakörülményeinek folyamatos javítása és a munkavállalók bérének legalább a mindenkori mediánérték feletti indexálása mellett.

Nyugdíjas pedagógusok ünnepsége Tamásiban

A tamási Würtz Ádám Általános Iskolában ünnepélyes keretek között adtuk át a színes diplomát a jubiláló kollégáknak. E nap ünnep volt mindnyájunk számára, mert találkozhattunk egymással, azokkal a kollégákkal, akikkel munkás életünk nagy részét együtt töltöttük. Ünnepeltük azokat a társainkat, akik 50 és 65 évvel ezelőtt kapták kézhez diplomájukat, és ez alkalommal a jubileumi oklevelüket vehették át. Ezzel ismeri el az egyetem aktív életük munkáját. Kezük alól sok értékes, országot építő mérnök, orvos, kiváló szakmunkás került ki.

A találkozón megemlékeztünk azokról a kollégákról is, akik már nincsenek köztünk, de emlékeiket ma is őrizzük. Az önkormányzat részéről a polgármester üdvözölte a nyugdíjasokat, és átadta ajándékát az ünnepelteknek. A találkozó megrendezését mindenben támogatta az intézmény igazgatója, méltatva elődei munkáját.

Az ünnepelés jó hangulatban telt, az iskola diákjai kedves műsorral köszöntöttek bennünket. Abban a reményben koccintottunk egy pohár pezsgővel, hogy jövőre ugyanitt találkozunk.

Szép Ferencné,
a PSZ nyugdíjastagozatának vezetője,
Tamási, 2023. augusztus 7.

Munkajogi kérdések és válaszok

Kérdés

Általános iskolai tanár vagyok. Nemsokára egy másik szakmában szeretnék elhelyezkedni. A Magyar Közlöny 2023. évi 100. számában, a pedagógusok új életpályájáról szóló törvényben (amely 2024. január 1-én lép életbe), „A köznevelési foglalkoztatotti jogviszony megszűnése, megszüntetése” című részében található a lemondással kapcsolatos információk. Itt ezt a mondatot olvastam: „A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló lemondási ideje kilencven nap.” Ezzel kapcsolatban szeretnék kérdezni.

– Mennyi az a minimum idő, amit le kell dolgoznom (ha egyáltalán van ilyen)?

– Az eljárás ahhoz lesz hasonló, mint amelyet az 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról szóló dokumentumon belül, a közalkalmazotti jogviszony megszűnésénél lehet olvasni? Vagyis: „Lemondás esetén a lemondási idő két hónap. Ezen időtartam egy részére, vagy annak egészére a munkáltató mentesítheti a közalkalmazottat a munkavégzés alól.”

– Ha mégsem így lesz, akkor milyen lehetőségek vannak arra, hogy ne kelljen ledolgozni azt a bizonyos időt, amit kiszabnak, mert félek, hogy nem fog a másik munkahely megvárni.

Válasz

Sajnos a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény már nem tartalmaz olyan

rendelkezést, mint a Kjt. Megjegyzem, ott sem kötelező a munkavégzés alóli mentesítés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a munkavállaló ne kérhetné a munkáltatói jogkör gyakorlóját, hogy a lemondási idő „egy részére, vagy akár egészére” mentesítse a munkavégzési kötelezettség alól. Ennek hiányában azonban egyetlen lehetőség a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése lehetne, feltéve, hogy erre a munkáltató hajlandó.

Kérdés

Jár-e pedagógusigazolvány az óvodai dajkának?

Válasz

Sajnos nem! A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LIII. számú törvény 109. §-a ugyanis az alábbi rendelkezést tartalmazza:

109. § [Pedagógusigazolvány]

(1) Pedagógusigazolványra jogosult

a) a pedagógus,

b) a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott, továbbá

c) az a) és b) pont szerinti személy, akinek

köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya

vagy munkaviszonya a nyugdíjjogosultság

megszerzésére tekintettel szűnt meg.

Kérdés

Változik-e a munkaközi szünet mértéke és kiadásának rendje?

Válasz

A munkaközi szünet szabályait a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LIII. számú törvény – 2024. 01. 01. napján hatályba lépő – 86. § (1)–(6) bekezdései tartalmazzák a következők szerint:

86. § [Munkaközi szünet]

– A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló részére, ha a beosztás szerinti vagy a rendkívüli munkaidő egybefüggő tartama

a) a hat órát meghaladja, húsz perc,

b) a kilenc órát meghaladja, további huszonöt perc

munkaközi szünetet kell biztosítani. (1) bek.

– Kollektív szerződés vagy a munkáltató a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló számára legfeljebb hatvan perc munkaközi szünetet biztosíthat. (2) bek.

– A munkaközi szünetet iskolában az órarend figyelembevételével, a munkavégzés megszakításával kell kiadni (3) bek.

– A munkaközi szünetet legalább három, legfeljebb hat óra munkavégzést követően kell kiadni, iskolában az óraközi szünetben, vagy a kötött munkaidőnek a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőn felüli részében. (4) bek.

– A munkaközi szünetet a munkáltató jogosult több részletben is kiadni. Ebben az esetben az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérhet, de egy részletnek legalább húsz perc tartamúnak kell lennie. (5) bek.

– Kollektív szerződés előírhatja, hogy a munkaközi szünetet a munkaidő részeként kell számításba venni. (6) bek.

Kérdés

Mi történik a jogállásváltás előtt ki nem adott szabadságokkal?

Válasz

A 2023. évi LIII. számú törvény 161. §-a – [Átmeneti rendelkezés a 2023. évi szabadsághoz] – szerint:

(1) A 158. § (1) bekezdés szerinti érintett 2024. január 1. előtt iránnyadó törvény alapján megszerzett, de ezen időpontig ki nem adott szabadságát 2024. január 1-jét követően a 158. § (1) bekezdése szerinti jogosult iránnyadó törvény szerinti kiadási szabályok szerint kell kiadni, vagy a jogviszony megszűnése esetén pénzben megváltani.

(2) A 2023. december 31-én folyamatban lévő alkotói szabadságot az eredetileg meghatározott megszűnési időpontig továbbra is biztosítani kell.

Kérdés

Adható-e a jövőben is „címzetes igazgatói” cím?

Válasz**73. § Címzetes igazgatói cím**

(12) A korábban legalább két alkalommal öt év időtartamot igazgatóként foglalkoztatott köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állót „címzetes igazgatói” vagy „címzetes főigazgatói” cím illeti meg, ameddig az igazgatói vagy főigazgatói megbízásának lejártát vagy megszűnését követően a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya továbbra is ugyanabban az intézményben áll fenn. A címmel vezetői megbízási díj jár.

HATÁLYBA lép 2024. 01. 01. napján.

A 160. § (5) bekezdés átmeneti szabálya szerint:

(5) 2024. január 1-je előtt adott magasabb vezetői, vezetői megbízás az e törvény szerinti elnevezéssel az eredeti megbízásban meghatározott határidőig továbbra is fennáll azzal, hogy visszavonására e törvény rendelkezései szerint kerülhet sor. 2024. január 1-je előtt megállapított „címzetes igazgatói” cím 2024. január 1. napját követően is megmarad. „Címzetes igazgatói”, „címzetes főigazgatói” cím e törvény alapján történő adományozásakor figyelembe kell venni a 2024. január 1-je előtt fennállt magasabb vezetői megbízásban töltött időt is.

Kérdés

Foglalkoztatható-e a nyugdíjas munkavállaló úgy, hogy a nyugdíját és az illetményét is megkapja?

Válasz

A kérdező feltehetően az ún. együtt folyósítási tilalomra gondol.

1.) Két jogszabály tette lehetővé az illetmény és a nyugdíj együtt folyósítását.

- A 268/2022. (VII. 29.) Korm.-rendelet az öregségi nyugdíj és egyes más ellátások folyósításának, valamint a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek tovább foglalkoztatásának veszélyhelyzeti szabályairól, valamint
- a 269/2022. (VII. 29.) Korm.-rendelet az öregségi nyugdíj és egyes más ellátások folyósításának, valamint a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek tovább foglalkoztatásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 268/2022. (VII. 29.) Korm.-rendelet alkalmazása alóli kivételekről.*

2.) A bizonytalanságot az okozta, hogy 2023. 08. 01-től hatályon kívül helyezték mind a két kormányrendeletet. Munkáltatók és munkavállalók „estek kétségbe”, mert indult a nevelési/tanítási év.

3.) Megfelelő kommunikáció hiányában nem szereztek tudomást arról, hogy:

2023. augusztus 1-jei hatálybalépéssel az Országgyűlés módosította a Társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 83/C. § (1) bekezdését az alábbiak szerint:

83/C. § (1) A Kormány rendeletében – a **közfeladat-ellátás biztosítása érdekében – meghatározott kivétellel** az öregségi nyugdíj folyósítását – az öregségi nyugdíj kezdő időpontjától, öregségi nyugdíjasként létesített jogviszony esetén pedig a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, egészségügyi szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztosi jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

- A Kormány 352/2023. (VII. 27.) Korm.-rendeletében megalkotta a fenti törvény 83/C. § (1) bekezdésének első és második sorában meghatározott kivételeket oly módon, hogy **4. §-ában A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező 168/1997. (X. 6.) Korm.-rendeletet kiegészítette az alábbi 73/B. §-sal:**

73/B. § (1) A nyugdíjfolyósító szerv **nem szünetelteti** az öregségi nyugdíj folyósítását a Tny. 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszony fennállására tekintettel, ha a jogviszony
a) szociális, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi szolgáltatónál, intézményben, hálózatonál,
b) **köznevelési intézményben** vagy
c) **szakképző intézményben...** áll fenn.

(2) A nyugdíjas az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a

foglalkoztatója nyilatkozatával igazolja. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a jogviszony fennállására és keletkezésének időpontjára vonatkozó adatokat, valamint azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a jogviszony az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatónál, intézményben, illetve hálózatonál áll fenn.

- A Pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény rendelkezései szerint azonban az érintettek közalkalmazotti jogviszonya 2024. január 1-jétől köznevelési foglalkoztatotti jogviszonnyá vagy munkaviszonnyá alakul át.
- A Tny.-törvény 83/C. § (1) bekezdése 2024. január 1-jétől ismét módosulni fog, mert a közalkalmazotti jogviszony mellé beemeli az új köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyt is.
- 83/C. §(1) A Kormány rendeletében – a **közfeladatellátás biztosítása érdekében – meghatározott kivétellel** az öregségi nyugdíj folyósítását – az öregségi nyugdíj kezdő időpontjától, öregségi nyugdíjasként létesített jogviszony esetén pedig a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, költségvetési intézménynél köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban, egészségügyi szolgálati jogviszonyban... áll.
- Az öregségi nyugdíj folyósítása mellett 2023. december 31-ig továbbra is lehetséges a közalkalmazotti jogviszony, majd 2024. január 1-jétől az új köznevelési foglalkoztatotti jogviszony fenntartása, mert a kormányrendeletben maradnak a kivételek.

Összegezve: a nyugdíjasok nyugdíjuk megtartása mellett korlátlanul foglalkoztathatók a köznevelési és a szakképző intézményekben.

Válogatta:

Dr. Selmei Istvánné Dr. Csordás Mária
munkajogász, jogtanácsos,
ILO-közvetítő és döntőbíró

Pedagógus, vigyázz! Csapda!

A köznevelési államtitkárság újabb ötlete, hogy a pedagógusoknak legyen kötelező esküt tenniük. Hogy kinek, mikor és mire, az jelenleg nem tudható. Eskü, fogadalom, ígéret, ezek mind részei az életünknek. Aki betartja, megbízható, hitelt érdemlő, tisztességes ember. Aki csak esküdzik, fogadkozik, ígéretet, azt nem kell, nem lehet komolyan venni. A parlamenti képviselőknek a kötelező esküvel erkölcsi megsemmisítésre alkalmas, kikerülhetetlen csapdát állítottak. Példájuk szolgáljon tanulságu!

Az Orbán-kormány kidobta a közmegegyezésen alapuló Alkotmányt, helyébe társadalmi egyeztetés nélküli Alaptörvényt alkottak. Bevezetőjében kijelentették, Magyarország keresztény ország. Ezzel a húzással a nem keresztényeket egy alsóbb kasztba sorolták, holott az emberi „minőség” független a vallási hovatartozástól. Ez a megkülönböztetés még akkor is sérti az alapvető emberi jogokat, ha közvetlen, személyre szóló hatása (egyelőre) nincs.

Drasztikusan beavatkoztak korábbi, olyan jól működő rendszerekbe, mint a társadalombiztosítás, felszámolták az oktatási és egészségügyi minisztériumot, környezetvédelmi hatóságot. Ezzel szemben megszületett a tízmilliárdokból fenntartott propagandaminisztérium, ami kizárólag a kormány érdekeit szolgálja. Már az itt említett tények is elegendő alapot adtak és adnak arra, hogy az ellenzék az Alaptörvény megváltoztatásáért küzdjön. Mindezt tették és teszik a kormánypártok által üritgetett bőségszaruhoz képest koldusfillérekből.

Ünnepi eseményekkor szokás esküt, fogadalmat tenni, de nem mindegy, mire esküszünk. Az ifjú pár mondja, holtomiglan, holtodiglan, hűségben... stb. Telik az idő, változnak a körülmények. Hűtlenség, családon belüli erőszak, elhidegülés stb. révén felmentik magukat – jobb esetben egymást – korábban tett esküjük alól. Azonban **erkölcsi minimum, alapvető morális elvárás, hogy az eskü kimondásakor mindenki maga is higgye, meg akar és meg is fog felelni az esküjében foglaltaknak.**

Íme a csapda!

A tavalyi parlamenti választást követően a győztesek kötelezték az összes képviselőt, tegyen esküt arra az Alaptörvényre, melynek megváltoztatásáért az ellenzék a ma napig küzd. Aki nem teszi, azt megfosztják a hivatalba lépés lehetőségétől, a képviselőségtől. Tehát ha az ellenzék esküt tesz az Alaptörvényre, akkor rásütik, hogy elvtelen, ha nem teszi meg, akkor közel kétmillió magyar állampolgár képviselő nélkül marad.

Ebben a helyzetben jó döntés nem létezik! Nyilvánvaló, hogy a kötelezővé tett eskütétellel végtelen embereket állítanak be hiteltelennek, pedig ellenzékiek lenni nem vétek. Az eljárás viszont durva módszer, a jó erkölcsbe ütközik, összeférhetetlen a tisztességgel, sőt még a kereszténységgel is! (Jelzem, a többi képviselő is csak „esküdzött”, mivel küszöbön állt a „gránitszilárdságú” Alaptörvény újabb módosítása, az Orbán-kormány pillanatnyi érdekeinek megfelelően.)

Emlékeztetni kell a népet – beleértve a győzteseket is –, hogy közel kétmillió embert egyetlen parlamenti házelnöknek sem lehet joga megfosztani választott képviselőjétől azért, mert az nem hajlandó hazugsággal kezdeni a parlamenti munkáját. (Itt a dolgok nagyon félrecsúsztak!)

Az ellenzéki pártokban sajnos nem volt annyi kreativitás, hogy egy mindenki által elmondható, kikezdehetetlen tartalmú esküszöveget megfogalmazva együttesen szembemenjenek az önkénnyel.

A pedagógusok tanulhatnak a fentiekből. Még megalkothatják közös, hivatásukhoz méltó esküjüket, elutasítva a keresztény ifjakká nevelés kötelezettségét és az Alaptörvényre esküvést.

Bármennyire megosztott a pedagógustársadalom, az már mindenkinek feltehető: nem érdemes fület-farkat behúzással lapítani, mert ebben a rendszerben akkor sincs biztonságban senki. Itt az ideje morális tartalmáról is szólni, egységesen fellépni a közélet megtisztulása érdekében. El kell érni, hogy senkit ne lehessen hatalmi eszközökkel felesketni olyanra, amiről nincsenek kellő ismeretei (pl. Alaptörvény), vagy amiben nem hisz. Mert hamisan esküdni és hamis esküre kényszeríteni még a mai világban is bűn. J.

